

308693

పతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

నంపుటము. ౨

చెన్నపట్టణము 1916 నం॥ మార్చి నెల 25 వ తేది శనివారము

రాక్షసనామ సంవత్సర శాల్వాణమాస బహుళ పక్షి

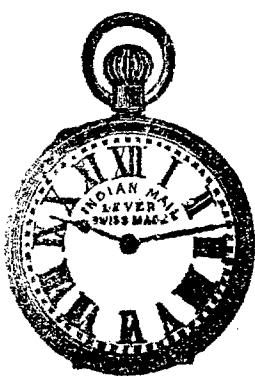
NO 303

నంచిక 303

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 స.వత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల ౩-0-0 పోస్టేజి 0-4-0



ఇది మా కొంతకే నిద్రపరుచు
బడింది. కావున నెవరికైనా నుండ
దు. నెల స్వల్పమైనను ఫలదాని
కనుక యిచ్చుకనుక తెలియదు.
దృఢమైన సామానులతో కేసు
బడి దెబ్బ పూర్తి అవునానుదూ
ము కలిగియుండుటచే చాలాకా
లము నిలువక తృప్తికరముగ వది
చేయును. గడియారము పెట్టెపై
'ఇండియన్ మెయిల్' అను పే
రుండును. పెట్టెలోపల గ్యారంటీ

పత్ర ములికించి యుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల 2-8-0

చిరునామా: సురీంద్రులు వాచ్ కంపెనీ.

194

పోస్టుబాక్సు నెం 167 మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్టణమున అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణస్టీమ్
ట్రాన్సిట్ కంపెనీ వారివలె 1916 నం॥ ఏప్రిల్ నెల లగా
యతు ప్రయాణికల సౌకర్యార్థము చక్కని రోడ్డుట్రాక్లలో
మిక్కిలి నవీకరణల నుచేసిరి. తమవలె నుబడిన స్టీమ్
మోటారుబండ్లు అనకాపల్లివంతి చోడవరము మార్గముగా
మాతుగులు వరకు రాకపోకలు స్థాపింపబడును. ఈ యిరువది
రెండు మైళ్ల ప్రయాణము నుమాత్రం రెండుగంటలకాలముగా
పూర్తి చేయబడును. కనుక ఇక కొద్ది రోజులలో ప్రయాణ
చేయబడు రాకపోకలు సౌకర్యంబుచేసిరి, బండరాకపోకల
కాలములు చార్జీలు మొదలగువాని కలిపియు చదువయు
నిరీక్షించి గమనించుటకు కోరబడుచున్నాను.

The Radakrishna Steam Transit Co.,

391

Anakapally

Proprietor:—Nagulakonda Radakrishniah.

GLASS MERCHANT, MADRAS. E.

LARGE TYPE EDITION!

NOW READY

THE VIRGIN'S KISS
OR THE BRONZE STATUE.

BY G. W. M. REYNOLDS.

IN 4 VOLS.]

[AS. 9 PER VOL.

POST FREE

This is a masterpiece of the world renowned Author
unrivalled in fluency, plot and excellent description of
nature, art love and the thousand and one varieties of
the characters of people. This novel is one of the author's
excellent productions. In this the author specially
exposes different sorts of characters. Further, this is
full of heart-thrilling facts. Numerous excellent morals
are involved in this novel.

The novel will be printed in Four Volumes, one
Volume every month. The 1st Volume ready for despatch
from the 1st March 1916.

Other big type editions of novels by the same
author now ready for sale.

Soldier's Wife, 2 Vols - - (Postage Extra.) 1 4 0

Faust (An Excellent Romance) 2 Vols do 1 8 0

N. B. - Purchasers of 2 complete sets of either of
these at a time will get one set of it gratis.

SUPERIOR WATCH CO.,

194

Post Box, 167, G.T. MADRAS.

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత శ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం॥ గీతపలకములు

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పొడబడినవి

183

ఒక్కొక్కటి రు. 3

12-12401 తృప్తితోయే	రాగమాలిక
12-12402 పే నోకా శృణుత	"
12-12398 యవ్య-తె-యస్య-నగర	"
12-12399 నాస్థా ధర్మేణ	"
12-12400 కరచరణ	కాంభోజి
12-12403 హే-నో-పాలక-హే-కృపా	రాగమాలిక

12-12406 నయామి-నారయా	రాగమాలిక
12-12407 క్షీరసాగర-తరమ్	"
12-12404 అహ్నా-యభ్యాసన	"
12-12405 మదన-పరిహర స్థితిమ్	"

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & Co. Ltd., Madras.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడి నహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అశ్రుభ్రష్ట రక్తములను జరించుబాధ్యులకు కీటిమందు మందు. ముక్కులను, మచ్చలను, గండమాలలను, పుండ్లను, పాతనోష్ణలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

కనామగ్నిసారశర్మ గుణ మిచ్చుట నిష్పంశము, సహజమైన మధ్యరచ్చిలను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 శోబాలర కుండుటకు 4 బెస్సల బుడ్డిలతో ఆమ్మబడును.

ప్రాప్తిచరు:- వి. డి. సావంత్, గళక, కనకవాడి నం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

హిందూదేశములో సిగరెట్టు పొగాకువర్తకమున
మిక్కిలి లాభకరమయిన వర్తకము

STATE EXPRESS



ఉపయోగించువారికి సంతోషదాయకమై యుండును.

జేరముచేయువారికి లాభదాయకమై యుండును.

నేడే కొని సరకు నిలువజేయుదు

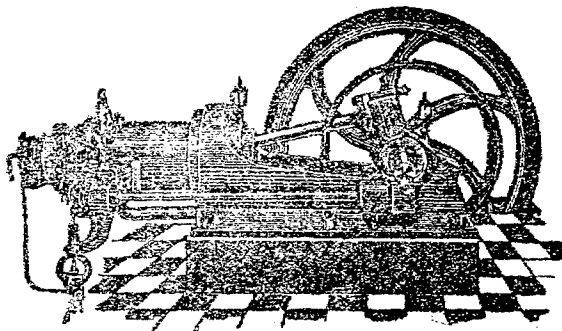
ఆగ్లాత్ పొగాకుకంటె లినిటెడ్, లండను.

అన్నిచోట్ల విక్రయింపబడును.

104

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కూడాలు (కీరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్వేరు సామానులు సహా స్టాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, లేంబాపూరు, బల్లారి, రామన్నాడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి కులభముగను పనిచేయుచున్నవి.



దేవీసాగ్నను స్త్రీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల పిల్లపంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుగామాల్చు, రిటార్టులున్న, బియ్యముచేయు హార్లుల్ల షేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద పరివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

282

ఇండియన్ కామర్స్ ఆండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

ప్రాంతిపక్షము:- తెజవాడ, కంభాపూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

మిమల

(REGD)

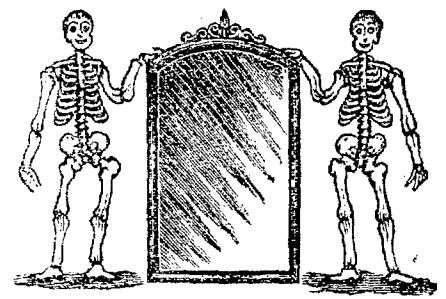
హేర్ ఆయిల్

283

సింలా హేర్ ఆయిల్ పెంట్లుకును వృద్ధి చేయును. పెరిసిన పెంట్లుకులను, ఎఱుని పెంట్లుకులను నలుపుచేయును. గుండు పెంట్లుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువానలలో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన ప్రవృత్తులతోటయం చున్నట్లుండును.

1903 నం॥ మైసూరుపండుచుడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని శరవశమునకు ఒక గుర్రరథతము నిచ్చిరి. మతియు గ్రహవాడనుంచుచుడిన ప్రదర్శననందు జాంబాయి గుర్రుడు సాహాయీ హిజ ఎక్సలెండు లాభు వెల్లింగ్గా. జి. సి. 0.2 గారు ఒక యోగ్యతాపత్రం నిచ్చిరి. ఫరలు. బుడ్డి 0.3 రూ॥ 0.0.0. 0.3 0.0.0.0. కపాలానియలు ప్రత్యేకము. పోటోగ్రాఫింగు:- కాకు ఆయిల్ కో. సి. సి. కూడకు చంద్రకాగ్రు, సి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

అద్భుతశక్తి గల అద్దము



దీని అద్భుత శక్తిని చాచుటకు పరీక్షలు వాగ్దారము చేసి గూర్చియు గర్భవతులకు బంతులను గూర్చియు పోయిన సాత్తునుగూర్చియు తెలిసికొనుటకును, బొంగరూపమును చనిపోయినట్టియు దూరేశమున కేగి:ట్టియు బంతులను చూచి మనశ్శాంతిని కలిగించుకొనుటకును నీ మానసమునగల భావములను గ్రహించుటకును సాగుపుంగవులను దర్శించుటకును హింజవులు జాధ్యుల కైస్త్రవులు మహమ్మదీయులు లేక మరి ఏ మతము వారైనను వారి వారి మతతత్వవారస్యమును తెలిసికొనుటకును ఈ అద్దము చుట్టూ మగు సహాయము తప్పని సరిగచేయును. ఒక్కసారి చూచిన సందేహము అన్నియును తీరిపోవును. ఒక్కొక్క అద్దముపై పోస్తేటి సహా రూ 2-15-0.

ఉత్తరములు వ్రాయగోతు వా రీక్రింది చిరునామాకు అంగ్లభాషలో స్పష్టముగ పూర్తిగా తమ విలాసమును తెలుపుచు నుత్తరములను వ్రాయవలెను.

83 Musjidbaree Street
Indian Spintnal Bureau
O. P. Simla, Calcutta.

380

304

కాటోల్ పాడరు

స్వల్పము, దీనులు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1 కి అ. 0-5-0



కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీరకారకవార్తములకు చీమలును పడకటిండ్లయందు నల్లులను కోమలును, పుష్పకవేటికలను చినుటలనుండి కాపాడును

సోలుపంజెల్లు:- టి. హర ఆండుకో, 1-11, స్ప్రింగ్ ర్యుస్ట్రీలు, జార్జిటౌన్, మదరాస్.

ఆంధ్రుడ వనిపించుకొమ్మ

సంవత్సరానికి మీ స్నేహితులకు బహుమతి కంకణా? జీవచరితముకంటె మంచిపుస్తక మేమున్నది? ఆంధ్రుల చీవుల పోరాటములు, ప్రేమ, ప్రాణపెట్టుపుట్టెను. జంతువులు భాండసములు, మొదలకు మనోహర విషయములుగలవు. అందరకు నర్థమగును. వెల అర్ధరూపాయయే.

The city Book Stall Cocanada కు కాగికి కొనుడు. 415

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

శిల స్వల్పము!

గుణ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేళకువేలు విక్రయము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

జమ్మకాయనము దిపో, 7, కంబాళెట్టెది మదరాస్.

ప్రపంచ వార్తలు

రష్యా దేశమునందు మద్యవిక్రయమును నిషేధించుటకు పూర్వము వారికి దానివలన సొంతకు కోటి పానులు పొందెను నచ్చుచుండెను.

జర్మనీలో పాల్గొన్న పాల్మర్స్టన్ పానులు 1-12-0 వారి విక్రయించుచున్నాడు.

అంగ్లాండేబట్టల యంత్రాలలో పనిచేయుటకు పని వారిని దొరకుట లేదు గాన 18-14 ఏండ్లవారికి గూడ వారు వారమునకు రు 10 లు కూలి ఇచ్చెద మనుచున్నారు.

కానక్కులకు ముసలితన మెప్పుడును లేదు. వారిన్న కి రష్యా మూలములలోనివారే తనయులతోను మనుషులతోను మనుషులతోను గూడ తాతలుగూడ తనయులవచ్చి పుడు తలపకటకు తలచుదురు.

ఆంగ్లాండేబట్టల వర్తింపు సమయము దప్పింపున పట్టణమున ఫీచీమెను కలుపుట గలదు. ఫీచీమెను సరి భర్తయు అమె పుత్రులు రెండును ఆమె సోదరులు రెండును ఆమె మేనల్లుడు రెండును నేనలో చేరుకొన్నాడు.

డండోలో ఏమనెట్లును ఇటీవల 105 వ వర్షంతుత్సవము జరిపినది. ఆమె తలిదండ్రులు తొలగిపోయి ఏండ్లుదాటి పదివార గాని చనిపోలేదు. ఆమె సన్నిహిత బంధువులలో నెవ్వరును 85 ఏండ్లురాకుండ చనిపోలేదు.

కెనడా వాయవ్యభాగముననున్న బాఫీనుదేశములోని ప్రజల కింతవరకును యూరోపు యుద్ధము సంగతి తెలియనే లేదనియు మొన్నమొన్ననే తెలిసెననియు అచట క్రైస్తవ మతబోధకుడు నున్న కెరెండు ఇటీవల గాన ఈమెబోధకులలో చెప్పిరి.

యధము జనకుమ్యనుగూడ ఆమెరికావారు 50 ఏండ్లు పానులు వెలగల చాటికెయలను ఎగుతుంటేనీరి. దీనిలో పచ్చలకు విడుదలపెచ్చు. ఈపచ్చలకొరకు కొందరు ప్రాణముల తెగించి యుద్ధావధానములోనికొందరొచ్చి వారిని నాకలలో తెచ్చుకొనిరి.

మిదపరస్థులో పేదవారిని పోషించు నాకొరమున వినుటట్లు అనుకోక వృద్ధులు చనిపోయెను. ఇతడు గర్భదరించి దని అందరను తలచిరి. ఇతనికి వారములులేదు. నేనింకొకటిగాని వెయ్యిపానులున్నవి. ఆసామ్యుదొరతనమువారికే చెందును.

రష్యావారిచే ఖైదీలుగా పట్టుకొనబడిన వారికొరకు మతప్రచారకసంఘమువారు 11 టన్నుల బరతుగల 260000 టైలింగ్లంధములను 54 పాకేజీపెట్టెలలో రష్యాకుపంపిరి. టైలింగ్లంధములను హంగరీహాపీనియా దేశముల దేశభాషలలో క్రింధములు ముద్రింపబడినవి.

కనంతకాలమున పొలములలో పనిచేయుటకు 12 ఏండ్లు వచ్చినవారిని పన్నుండేండ్లు దాటినవారిని (కెల్లలలు) చదువు మానిపించి కంపుటకు కెంటునిదానంపుకువారు మరల నిశ్చయించిరి. కెల్లలలు పొలములలో పనిచేయుటకు వీలగునట్లు గృహకృత్యములను చక్కబెట్టుటకు 12ఏండ్లలోపు వారినిగూడ నీ సంవత్సరము చదువు మానిపింపదలచిరి.

జర్మనుల వింతత్వము. — మా కరువులవై మాకు పగ లేదు. వారిని చంపుటయు వారిఇండ్లకు తగులబెట్టుటయు వారిరాష్ట్రములను దోచుకొని వశపరచుకొనటయును గూడ చేయింతో గూడన నేరగనే భావించి చేసెదము.

ప్రసిద్ధ పురుషులు

గర్ వైక్రము వాక్పాత్రికారు చాల దృఢగ్రామ్యుడు. ప్రతియదయమునను ఆతడు చేయు కీరీరవాద్యములలో గొలుట యొకటి. అందు ముందుకుగాక వెనుకకు గెంతుట చాల ప్రయోజనకరమనియు దానివలననే తన కిట్టి యదృశ కరమును కీరీరవాద్యము కలిగివదియు వాక్పాత్రికారు చేసిరి.

జానుమెకంటే గారు లార్డు చేంబర్లెను కాభిలాష గెంటు జేయు రాజమందిరమున కార్యాలయ రక్షణోద్యోగిగా 48 సంవత్సరములు పనిచేసి ఇటీవలనే పని చాలించుకొనెను. ఇతడు ద్యోగము చేసినకాలములో 9 గురు ఛాన్సలర్లు మారిరి.

నువ్విసిద్ధ పటియగు మేరీ అందర్నకుకృత్య వికలాంగులగు నైనిటలపహాయార్థము పుద్గొంతుబడనున్న నాటకమున భర్తార్థము పాత్రిధారణ మొనరించుట కంగీకరించెను. వారమునకు రెండువేల పానుల నిచ్చెదము పని చేయవలసిన దని అర్జునకొర కేప్పడిన నాటకసంఘములవారు కోరగా నామె నిరాకరించెను.

సారాబెన్ను హోర్డు సారీమణి నాటకకాలలో నూర్వ రశ్మియును శుద్ధచాయపును తగులనినోట నడిచినదగు 12 గంటలనేపు పనిచేయును. ఆమె తలపులు మూలబడిన బండిలో నెక్కి నాటకకాలకేసును. పరిశుద్ధవాయువును కీరీర వ్యాధియనునగుడ నకనరములేదనియు కాశ్యాత్సాహమే కావలసి నంత యాశోగ్యమును కలిగించుచు ను నామె వానించెను.

సుభాషితములు.

యధ భర్తపరిత్యాగము వీర పురషాచితము గాదు.

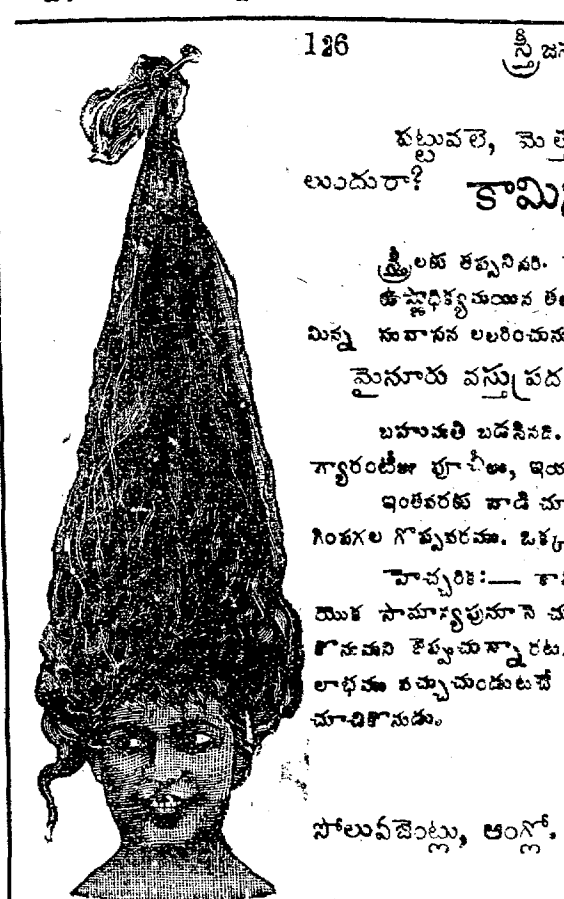
భోగపరాధానత్వము విజయమున కభ్యంతరకరము.

వీరపురుషులు వికృతము చూపుటకెది యదనుగాని వెలయు విలపించుట కెది యదనుగాదు.

ఘనకార్యములే నుభసాధ్యములు. అట్లులు చానిడ్డు రాజులరు.

జాతీయకార్యనిర్వహణమునకు నాకాదేశము సమర్థమగునగాని నాకాదేశ కార్యనిర్వహణమునకు జాతీయము సమర్థము గాదు.

కృత్త్యభిప్రాయము తెలుసున్నను నర్వసమర్థులు మొనర్పరతెనయినదను వచ్చినపు డన్నికృత్యుల నడుగుటకు రాష్ట్రపాలకులకు సర్వాధికారము కలదు.



126

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు భూమణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనికొర్రోజములకొరని శ్రీ లుందురా? కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

శ్రీలకు తప్పనిసరి. మెదడునకు పనిబెట్టుకారలకు శ్రీలకును, చెప్ప బయలేద. ఉష్ణాధిక్యమున తల చల్లబడును, నొప్పిపోవు, బట్ట తలబాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలరించును.

మొనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారు పతకము

బహుశతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేచాలును. దీనిక గ్యారంటీగా భూమి, ఇయ్యలేల, దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నవో వెంటనేవాడుడు. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడును మీకే విదవాకలాలరు.

వాచ్యుని: — కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొంతలు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపుమాన మామి “ఇది చాలమంది. మిక్కిలి చాక” యనిబెప్పి దానిని కొనుచు కెప్పుచున్నారట. ఆమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ మాటలలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నాను. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మామూలు చూచిరాకుడు.

ఒక సీసా 1-8 రు 1-0-0. వి. పి. రు 0-4-0

8 సీసాలు రు 2-10-0. వి. పి. రు 0-7-0

సోలువబెట్టు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెని,

55. జమ్మనపేట్ మార్కెటు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు- ముమాతాపురమోర్తం మూర్తి, 29, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

SPEECHES ON UNIVERSITY REFORM.

Sy Mr. C. Ramalinga Reddy M. A (Cantab) I M U,

OPINIONS

SIR SUBRAMANIA IYER: “Characterised by candour, ability, information.”

SIR RABINDRANATH TAGORE: “Your speeches on “University Reform” gave me very great delight especially as I have been talking at most in the same strain a few weeks ago. I wish these brilliant speeches could be read by men who are in charge of our education, though I know they are too busy giving us lessons to take any for themselves.”

MRS ANNIE BESANT: “.....ought to mark a new departure in the discussion on University Reform.....He has that priceless creative faculty of imagination, which is able to arrange materials carefully selected into a new form supplied by the mental visualisation of an idea, a faculty without which no really great work is done.”

Price: Annas Eight:

Apply to the Author, Mysore.

బాంబాయి వాణిజ్యశాఖవారి పత్రమున వందనములను
కేసును స్మారు. శ్రీ బారు బాంబాయికి స్వదేశీయులులే
మైనపుడు ప్రజలభక్తి వినితము కాగలదని తీర్మానుగాద
దేవి.

మిక్కిలది శ్రీ రాజమహేంద్రవరము గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు
సంగి సభకు విందుచేసి, మిక్కిలది కరతాళ ధ్వజము చెరిగి
పోయి, సభ్యులకు శ్రీ వాసుదేవ గోపాలాచార్యుల వీణులను
గీతించి.

విషయానుక్రమణిక.

ప్రపంచవార్తలు	3
సామ్యోద్యమము	4-5
ప్రభుత్వవ్యవస్థ	
హార్డింజి ప్రభుత్వ మహాసభ	6
మహాసభ - రాజకీయము	7
విరోధ మహాసభ	
విశేష తంత్రము	8
ఇంగ్లీషు తంత్రము	9-10-11-12
ఇంగ్లీషు కర్మనిష్ఠత్వము, భారతీయుల విద్యార్థులు	13
చిత్రవాదము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ మార్చి నెల 25-వ తేది

శనివారము.

హార్డింజి ప్రభుత్వ మహాసభ

రాజ్యోత్సవాలలో హార్డింజి ప్రభుత్వము ప్రాంతీయముగా వ్యవహరించుచున్నది. కావున వారు నిన్నటిదినము అధ్యక్షత వహించి జరిగించిన ఇండియా శాసన నిర్మాణసభ సమావేశమే వారి యధికార కాలమున కడవటి సమావేశము. అందుచేత వారు తమ రాజప్రాతినిధ్యకాలమును గురించి విపులముగా నువన్యసించువాడైరి. వారి యువన్యాసము తమకు సంబంధించిన విషయములతో నిండినదియే యైనను ఎల్లప్పుడీవలెనే మొత్తము మీద మిక్కిలి హృదయంగమముగా నున్నది. అధికారము నుండి వెడలి పోవుచును గూడ వా రేదో కొంత హౌదవభూమికి మేలు చేసియే పోవలెనని యుద్దేశించినారనుట స్పష్టము. వారి యువన్యాసమున విశేషము వ్యతిరేకముగా విమర్శించదగిన యంశము లేమియు లేవు. ఒక్కసంగతిని మాత్రము అట్టి విమర్శకు పాత్రము చేయక తప్పనందులకు చింతిలుచున్నాము. వారు స్వపరిపాలన, అధినివేశ పరిపాలన, స్వరాజ్యము అను వదముల కొక్కటిగా నుపయోగించి ఆ స్వాతంత్ర్యమునకు హౌదవు లక్ష్యం లే యైనను కాలక్రమమున గాని హౌద సమకూరజాల దని వాక్రుచ్చినారు. అధినివేశముల చరిత్రను జదివి, అధినివేశములలో పరిస్థితులను అక్కడికి పోయి చూచిన యెడల హౌదవ రాజనీతిజ్ఞులకు నిజమైన సంగతులు బయట పడుతవి! బహుకాలముమీద కాని అధినివేశములకు స్వాతంత్ర్యము సమకూరలేదట. అచ్చటి సాంఘిక శక్తులకును నిచ్చటి సాంఘికశక్తులకును తారతమ్యమున్నదియట! ఇచ్చట జాతిమతవర్ణభేదములు ఎక్కువ చెప్పి పెట్టుచున్నవట! ఈదృష్టిపథము నుండియే తమ 1911 వ సంవత్సరపు డిప్రాచ్యు గోని స్థానికప్రభుత్వ స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన పేరాకు నర్థము చెప్పినారు. స్వాతంత్ర్యమునకు సరిపడనిదనియే తమ యర్థమటగాని వెంటనే యిచ్చివేయవలయునని యర్థముకాదట! హౌదవులు జరుగింతుటకు ముందు నడువ నేర్చుకొనుట అత్యవసరము! ఇంతదూరము హార్డింజి ప్రభుత్వము చేర్చి తా మెల్లప్పుడును హౌదవలాభము

వక్షముననే వనిచేయుదుమనియు ఇదివరకు తమ యాదర్శానుకూలముగా వ్యవహరించుచు నడుపు కొని వచ్చినా రనియు క్రమక్రమముగా స్థానిక స్వాతంత్ర్యము హెచ్చించుచు పోవుట చేయలేనదనియు వాక్రుచ్చినారు. హార్డింజి ప్రభుత్వమును 'కార్యకర్త మూలోచింపవలెను, అదర్శములలో పడి కొట్టుకొనరాదు' అను వాతముచే కొంతవరకు హౌదవాభివృద్ధికి వ్యతిరేకముగ వనిచేయువారు పెట్టువాదములనే పెట్టినను వారు సెక్. పి. సింహ గారివలె జనము ఇనుకగూడులో చిరకాలముండ వలయునని మాత్రము చెప్పలేదు. వారు తాము 4½ సంవత్సరములలో చేసినదనిని వర్ణించుటలోనే అంతకాలమున, ఆలోచనసభాద్వితీయగ బంగాళా గవర్నరేర్పడిన దనియు ఆలోచనసభతో కూడిన లెజిస్లేషన్ గవర్నరు బీ. హోద, ఒరిస్సా ల కమ్యూనికేషన్లను ఆ పరిగణాల కై డిత్తము న్యాయస్థాన మేర్పడి యున్నదనియు పై రెండు వరగణాల శాసననిర్మాణ సభలలో నిర్వచితసభ్యులెక్కువ ఏర్పడినారనియు ఉద్ఘాటకాలలోను ఆసామునకు శాసనసభలు అనధికార ప్రాబల్యముతో నేర్పడివనియు సంయుక్త వరగణాలకు కార్యనిర్వాహక సంఘమును మజబురు డిత్తమున్యాయస్థానమును రానున్న వనియు చెప్పి ఇంతకంటెను శీఘ్రతరగమనము సాధ్యమాయని యుడుగుచున్నారు. కాని వారే చెప్పినరీతిని కొన్ని సందర్భములలో వారి కిష్టమున్నను ఆయుష్షును పూర్తిగా కార్యక్రమమున బెట్టుటకు వీలు లేక పోయినది. అందుచేత ప్రవృద్ధి వారిమాటగా నడుచు నెడల ఇంకను హెచ్చుగా నడచియుండ వచ్చును. కావున నడచుటకు ముందు పరుగెత్తుట పరుగెత్తుటకు ముందు నడచుట ఇత్యాది అస్పష్ట అసంపూర్ణోపమానములను హార్డింజి ప్రభుత్వము ఎదుట నిమగ్ననక శక్తికొలది తమ్మునుప్రేమించు హౌదవభూమికి మేలు చేయుదురు గాకయని కొరవలసి యున్నది. హౌదవభూమి హార్డింజి ప్రభుత్వము ఆసక్తి తక్కువపడినదని యెప్పుడును చెప్పబోదు. వారు మాటలలో పట్టి చెప్పినను కార్యములలో నుదారముగా ప్రవర్తించు రసయే విశ్వసీపగలదు. వారు ముందు రానుండు సమస్యలనుగురించి బ్రతిభు ప్రభుత్వము వారికి తమయభిప్రాయములను తెలియజేసినట్లు చెప్పిరి. వానిని ప్రస్తుతము వివరింప లేనందున వివరింప లేదు. అవి హౌదవాభిమానముతో కూడుకొని యుండు ననుటకు హార్డింజి ప్రభుత్వము యువన్యాసములోని ఇతరాంశములు తప్పని సాక్ష్యములయి నెగడుచున్నవి. హౌదవ నైతికాధికారులయు నైతికులయు ఉదవులను గురించియు సాక్ష్యాభివృద్ధులను గురించియు ప్రభుత్వమువారు మొట్టమొదట నాగోచింపవలసి యుండుట. ఎల్ల అనుబంధ హార్డింజి ప్రభుత్వము స్పష్టము చేయలేదు గాని ఆంగ్లలతో సమానముగా నుండునట్లు ఆసమస్యను దీర్చిచుటకు ప్రయత్నింతురని నమ్మవలసియున్నది. సామాజ్యసభాప్రశంసను జేయునప్పుడు కూడ హార్డింజి ప్రభుత్వము రొక్క-విషయమును స్పష్టము చేసినాడు. ఆసభలో హౌదవభూమిచే సక్రమముగా నియమితులయిన ప్రతినిధులు ఇతరులతో సమానముగా నధిపతింప న్నులుగా నుండవలసినదనినారు. ప్రజాప్రతినిధులందఱుగో స్పృహనుటకు

హార్డింజి ప్రభుత్వము పాటుకుడుదురు గాక. అధినివేశములతోటి మనకు నుండవలసిన సంబంధముల విషయమునను ప్రభుత్వము బహు స్పష్టముగా ను వాక్రుచ్చినారు. అధినివేశముల స్వలాభములను చూచుకొనక తప్పవట! వారిరాష్ట్రములు వాని స్వంతగృహములట! కావున బ్రిటిషు పౌరత్వమున కెంతటి ప్రతిభయున్నను దానినిబట్టి మే మెచ్చట బో నెంచిన నచ్చటికి మాకు ప్రవేశముండవలయునని చెప్ప వీలులేదట! అయిన హార్డింజి ప్రభుత్వమునలను మన లాభమును కోల్పోవలసివచ్చును. పరస్పర సమాన్వితమును గట్టిపట్టు చేసికొని నిలువవలసిన దనినారు. ముందు రానుండు చర్యలలో నిది మన కన్ను దాటిపోక యుండును గాక యని కొరుచున్నాము. హార్డింజి ప్రభుత్వము తమ యువన్యాసమున నన్నిటికంటె నెక్కువ హృదయంగమముగా 'వలసకూలీల' సమస్యను మరియొక పక్షాదుచు విమర్శించువాడైరి. క్రమముగా గ్రెమెంటు వద్దటిని నిర్మూలించుటపుగా కూలీలకు జరుగు నన్యాయములను కష్టములను తగ్గించవలసిన దని గాని మదన మోహన మాళవ్యా గా రిదివరలో కోరిరి. అప్పటికే తాము హౌదవభూమిలో చేమతగిన ఏర్పాటు నాగోచించి యుండిరట గాని పూర్తిగా నిర్ణయించుకొన నందున నప్పుడే జేలియిడ లేదట! చేయదలచుకొనిన సంగతులను నిన్నటిదినము ప్రకటించినారు. ఇండియా దొరత నమువారు స్థానిక ప్రభుత్వములకు వ్రాసి అధినివేశములకు కూలీ తేలికని ప్రోత్సహించుచున్నారో పరీక్షింపించెదరు. ఇక్కడ కూలీలచే వ్రాయించు కొనబడు గ్రెమెంటులో కూలీలు అధినివేశములోని శాసనముల ననుసరించి అనుభవించవలసి యుండు న ప రా ధ ము ల ను న మూ డు చేయుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయుతురు. అధినివేశ ప్రభుత్వములవారికి వ్రాసి హౌదవభూమిలో ఈయూ పనుల యెడ ఈయూ మత విషయ కానిష్టము కలదని తెలియజేయుదురు. ఈ మూడు ముఖ్యోపాయములును అవలంబించినయెడల వలస కూలీల స్థితి కొంతవరకు బాగుగా సంస్కరింపబడు ననుటకు సంజేహము లేదు. ఇంత సూక్ష్మదృష్టితో సంగతులను కనిపెట్టి వనిచేయుచుండు ప్రభుత్వము హౌదవభూమి వరీతిని కృతజ్ఞత చూపవలయునో మే మెరుంగము. మన యార్థికస్థితుల యెడలను హార్డింజి ప్రభుత్వము సానుభూతి యపార ముట నేటి యువన్యాసమున బయటపడి యున్నది. ప్రతి వస్తువులపై దిగుమతి సుంకములు హెచ్చింపవలెననియు లోదేశపు సుంకము నట్లే యుంచి ఆర్థికస్థితులు బాగునడిచునట్లు వీనిని రద్దు చేయవలసినదనియు హౌదవ ప్రభుత్వమువారు వక్రముంచిరట! ఆ యువక్రమమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కొట్టివేయుట చూచుచువు లెరుగుదురు. కాని హార్డింజి ప్రభుత్వము నిన్నటిదిన మువర్తించుటలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమును బహుదూరము విమర్శించి అందుమీద బహుదూరము వ్యాఖ్యానముచేసి తమ యువక్రమమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ఒప్పుకొని యుండినప్పుడు కలుగు లాభమునకంటె నిప్పు చెక్కువ లాభము కలుగగల దని చెప్పినారు. ముందున్న హౌదవభూమిని ఆర్థికప్రపంచమున నెంకోయనకు

క వదవిలో నిడుటను ఆప్రత్యక్షము సూచించుచున్నదని అభిప్రాయపడినాడు. తాము ప్రతివస్తువులమీదికి గురుతి సూక్తులను గురించిన లో దేశపు సుంకములను గురించిన తమయభిప్రాయమును అధికారవత్తలలో వ్రాసియుండు నవకాశము కలిగినదని సంతోషించినారు. ఈయన్ని చిహ్నమును బట్టిచూడ హర్షింజి ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి పదవిలోనుండి హైందవభూమియొక్క ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును చక్కగా ననుభవించిన వారు కావున వారిదృష్టియంతయు మనభూమికి మొదట నార్థికస్వాతంత్ర్యము సంపాదించిపెట్టుటపై నిలిచియున్నదా యను ననుమానము కలుగుచున్నది. ఈయనుమానమే నిజమగునని వెడలిపోతుండు మన రాజప్రతినిధిగారు హైందవభూమికి బయట హైందవుల కిరుదులతో సమానత్వము సంపాదించుటకును హైందవభూమికి ఆంగ్లభూమినుండి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము సంపాదించి యిచ్చుటకును ఇప్పుడే గాకున్నను హైందవభూమిలోని అతిమితవాదులగు హైందవులకంటెను సత్వరముగా స్వరాజ్యమును హైందవభూమికి సంపాదించిపెట్టుటకును కణము కట్టికొనిన మిత్రుడని యర్థమగుచున్నది. మహాసాగరసమయమున రాజప్రతినిధి యధికారమును వహించి ఖజీ సంవత్సరము లీ భూమిలో పనిచేసిన యాంగ్ల డెంతటి యుదారుడైనను నింతటి మిత్రుడగుట ఇదివర కీ దేశమున సభవించి యుండలేదు గదా!

మన ప్రతినిధులు—రాజప్రతినిధి.

నిన్నటిదినము హర్షింజి ప్రభువుగారు తమ హృదయమును కొంతవరకు బయట పెట్టిన రీతినియే ఆదాయ వ్యయపట్టికా విచారణ సందర్భమున మన ప్రతినిధులును హైందవ హృదయమును కొంతవరకు బయటపెట్టి హర్షింజి ప్రభువుగారి యెడల మనకు గల మహాదరమును తెలియ జేయుటయే గాక ముందునకు హర్షింజి ప్రభువుగారేయే మార్గముల మనకు లోకై తమ యవ్యాజ మైతిని మునుకటికంటె నెక్కువ స్వతంత్రముగ నెరవవలసి యుండునో సూచించిరి. హర్షింజి ప్రభువుగారు హైందవభూమికి చేసిన మహాపకారము లెన్నియో గలవు. మొట్టమొదట పోర్చుగీసు దగినది బుగాళా విభజనము రద్దుచేయుట. దాని మూలకముగా నొక్కవిషయమును హర్షింజి ప్రభువుగారు స్పష్టపరచిరి. ఇదివరకేమి జరిగియుండినను నికముందు తాము హైందవభూమిని భేదోపాయమున పాలించుట లేదను సిద్ధాంతమును వ్యక్తమొనర్చిరి. ఆ సూతన దృష్టిపథమే హైందవ మహమ్మదీయ విభేదములను తగ్గించి విశ్వమును సమకూర్చుటకు లోకై నడచుటలో సందియములేదు. ఇందులో లెప్పేనంటు గవర్నరుమెన్టరుగారు హర్షింజి ప్రభువుగారి కు డి భుజముగా పనిచేసినారు. వరి పాలకులుగా నుండియు ప్రజల యైక్యమునకు స్ఫులతరరీతిని లోడ్వడినవారెవ్వరైన ని ఇరురపేళ్లును ముందు సంతతులవారు చెప్పుకొనక తప్పదు. హైందవులగౌరవమును లోకమున నిలువజెట్టుటకు హర్షింజి ప్రభువుగారు చేసిన కనికి గ్రీమంటుకదత్తి నిర్మూలనప్రయత్నమున కంటె మరియొకటి చెప్పనిలేదు గాని అందుతో జతగా వారిముఖమునుండి వెలువడిన 'పరస్పర సహనత్వ' సిద్ధాంతమును సామ్రాజ్యసభలలో మనకు వారు ఇప్పించ బ్రయత్నించుచుండు ప్రాతి

నిధ్య సమానత్వమును నివిరేండును మునియే పేర్కొనక దప్పదు. హైందవసైన్యములను యూరోపురంగములతో వైరోపియను లతో బాహుబాహిగా పోరాడబాపుటయు మన గౌరవము నభివృద్ధి నందించు సాధనములలో నగ్ర గణ్యమే. మన యంతరంగములలోని యుత్సాహమును విజృంభింపజేసి మన స్వయంనియంతృత్వమును పెనుచు కార్యములలోను సూతన మహా మార్గములను హర్షింజి ప్రభువు చేయకపోలేదు. మహాప్రాచీనక్రస్టిగల ఢిల్లీని రాజధాని నొనర్చుటయు హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకు బునాది వైచల్యము ఏ తస్మాగ్గులు గణించుములు. సూక్ష్మకరిచాలనా సందర్భములలో మహోదార కార్యము లెన్నియేని హర్షింజి ప్రభువయ్య తొనర్చి యున్నాడు. అన్నిటి బావితాను సిద్ధముచేయుట గోలాభము లేదు. ఆతడు విద్యావ్యాపనకు చేసిన ప్రయత్నము లిదివరకు అప్రతిమానములు. సర్ శంకరనాయకుగారిని ఇప్పటివదలికే నియమించుట యుద్ధవలమేము ప్రశంసించిన స్త్రీవిద్యావిషయక ప్రకటనను వెలువరింపించుట వీరకాలమున విద్యకు నీడుబడిన గ్రాంటులతో కలిపి చూచియెడల ఉగార తమములుగా గన్పించకపోవు. హర్షింజి సతి స్త్రీవైద్యాలయము, కాన్పూరుమశీనుకేసు నిర్ణయము, జడ్జా శత్రుభూమియైన యాత్రికులకొరకు అక్కడికిభోజనపదార్థముల బంపుటలు, యాత్రికుల కొరకు చేయబడిన వసతులు ఇట్టి లెన్నియో చిన్ని సంగతులలో హర్షింజి ప్రభువుయొక్క హృదయవైర శ్యమును సూచించుచున్నవి వీనినన్నిటిని చాలా మట్టుకుమన ప్రతినిధులుగడించిహర్షింజి ప్రభువుగారికి తెలుకదగిన కృతజ్ఞతను తెలిపినారు. ఆదాయవ్యయ పట్టికావిమర్శన సందర్భముగుటచే మనవారు వెడలి పోవుప్రతినిధిగారి ఎదుటనురానుండు ప్రతినిధిగారి యెదుటను వెట్టకగిరి విషయములను దృఢముగా నొక్కినారు. గా|| రామారాయనింగారు హైందవ సైనిక ప్రశంసను కొనితెచ్చిరి. గా|| సర్. విల్లియము మేయరుగారు శాశ్వతముగా సైనిక వ్యయములు హెచ్చునని సూచించినారని చెప్పుచు హైందవ భూమిలో కోట్లకొలది ప్రజలుండియును సమయమునకు తగిన సాయముచేయలేక పోవుటకు సైనికశిక్షణలేకుండుటే కారణమనుటకు సూచించి కమిషన్ ఉక్తోగములు హైందవులలో నుత్తమజులకు నియ్య నాలోచించవలసినదని కోరిరి. గా|| ఘజ్నీవీగారు ఆయుధ శాసనపు కష్టములు తీరిపోవలెననియు లేకున్న యూరోపియను ఇంకియను భేదములేక ఆ శాసనము ప్రవర్తించునట్లు చేయవలసినదనియు వాక్కుచ్చిరి. మల్లికు ఉమారు హయాత్ ఖాన్ గారు హైందవభూమిలోను నిర్బంధ సైనిక సేన అచిరకాలమున సామీపక తప్పదనిరి. మీర్ ఆసద్ అల్లీఖాన్ గారు కార్యసిర్వహక సభుములలో నెక్కువ మందిని హైందవుల నేర్పరచవలసినదనియు శాసన నిర్మాణ సభుములు వైరశ్యము నందవలసినదనియు నిర్వచనాధికారము వ్యాప్తి నందవలయుననియు వాదించగా దాదాభాయిగారు హైందవభూమికి ఆంగ్లరాజ్యాంగములోని ప్రజా ప్రతినిధి సభలో ప్రాతినిధ్యము కలుగవలెనని భారత వర్ష మంతయుకోరుచున్నదని తెలియజేసిరి. గా|| సర్. ఫజల్ భాయి కరీంభాయిగారు హైందవ భూమికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మియ్యవలసినదనియు వలస సమస్యలో అధినివేతములతో సమానత్వ మిచ్చుటకాక వలసపోయి అధినివేతములు క్రొత్తిగా నేర్పరచుటకు భూమి చూపవలసిన దనియు నడిగిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా ఇదివరకే మనకొరకని

కొందరు ఆంగ్లప్రతినిధులు వ్రాసిన దానిని మనకును బలపరచుట న్యాయమని ఈసందర్భమున హెచ్చరిక గొనవలసి యున్నాము. గా|| సురేంద్రనాథ బనర్జీగారు ప్రతివస్తువుల సుంకములలో ఇంకియా క్రభత్వమువారికి గలిగిన యకర్షణను ఎత్తిచూపి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమున కవసరము కలదని నిరూపించుచు సానికారిక స్వాతంత్ర్యముల విషయమున హైందవాధిక మంత్రిచేయుచుండు ఆలోచనలను ప్రశంసించి ఆఫ్రికాకార్మి స్వాతంత్ర్యము ప్రజాప్రతినిధుల కెక్కువ శక్తిని నిచ్చుచు వ్యాపీకజేయబడును గాక యని వాంఛించిరి. గా|| ఘజ్నీవీగారు నిర్బంధోచితవిద్యారసరము నుగడించిరి. ఈరీతిగా మన క్రతి ఘులందరును హైందవభూమియొక్క మానసమున తెరలు తెరలుగా నాడుచుండు నీప్రేతములను నివేషించిరి. హర్షింజి ప్రభువుగారి కిదియే తుది సభాసమావేశ సమయమగుటచే కాబోలును ఎవ్వరును ఆక్రభపు కాలమున నిర్బితములైన ముద్రాయాక్రశాసనము, రాజదోషణసభాశాసనము, దేశక్షేమ సంరక్షక శాసనము మున్నగు దుర్భరశృంఖలములను గురించి ప్రశంసించలేదు. యుద్ధావసరమునకై దేశక్షేమ సంరక్షక శాసన మాంగ్లభూమిలోవలె నిచ్చుటను నిర్బితమైనది కావున దాని వినియోగమును గురించి ఎంత విమర్శ చేయుటకు వీలున్నను దానిని హర్షింజి ప్రభువుగారు తొలగింప లేదని ఎవ్వరును ననబాలరు. కాని ఈ శాసనముండగా నితర శాసనము లనవసరములు. ఇతర శాసనములు యుద్ధమునకు ముందుండిన శాతసమయములకై అప్పటి వృధామయానములచే నేర్పడినవి యుద్ధమున నాయురుయాసము లన్నియు విచ్చిన్నము లైనవని అందరు సంగీకరించినారు. కావున నాశాసనముల నిలుపుట హైందవాగౌరవమునకు మాత్రము సూచకము కాగలదు. కావున వానిని హర్షింజి ప్రభువుగారే తొలగించి యుండక పోవుట మట్టుకు వారి పరిపాలనారాకాసుధాకరుని యుండు కళంకముగా నుండకమానదు.

చిహ్న వ్యజ్ఞానత్వాకము.

చిహ్న వ్యజ్ఞానత్వాకము. యూనికే అప్రత్యక్షమున విదన నాతనిని రాజుచేయవలెనను నాశ్రయము, ఆతని కోరికమీదనే కాకలెకు, ఇటీవల పుట్టిన పుట్టుకతోనే దాని నాతడు ఆనాడించినట్లు కనపించుచున్నాడు. తన కక్కర లేదనియే వాదించుచు వ్రజు కోరిక నిష్కర్మమిచ్చుచున్న దని లోప జేసి కొంతమంది విదన మకటాధిపత్యము సంగీకరించె. అల్లసాని ప్రభుగా నణంపదలంచెను. కాని పాపము కాలేదు. అందుచేత ప్రజాసత్తాకమునే మరల ప్రకటించినారు. ఇది యంతయు యుక్తి యంతయుగానే యున్నది. ఇక నైసమ వీర సీతను అల్లసాని లేక నడిపిరి నేను లోకమున నున్నామును యుగబయలుపట్టి కోరుడుండు స్వాతంత్ర్యమును తనవారికి కలిగించును గాకయు యు నమ్మకగి యున్నది.

వెన్నీ కళాశాల.

ప్రెస్విటేరియన్ సీయగారు విద్యార్థులకు తుహాపణ ఇప్పించి విద్యార్థుల కోరిక నులదిచ్చి యితరవిద్యార్థులకు విధించిన చిహ్న దండనను మాకుకొని కళాశాలకు కొంత సమకూర్చినారని వివరము సంతసించుచున్నాము బ్రాటు విల్లియముగారు స్వతంత్రపదవులనుండి తప్పించి యుండు అల్లసాని లేకుండ చేసికొనుచు గాక యని కోరుచున్నాము.

హాలెండుదేశము యుద్ధసన్నద్ధముగ నుండుట లండను మార్చి 20 - ముద్దముకో సంకీర్త్యము లేక యుండిన హాలెండురాష్ట్రముల భావములో అసహ్యకరము కలిగినది. హాలెండు గూడ స్పష్టమై ఆకర్షకమైన యుద్ధమున కొమ్ములకు నిశ్చయించి యున్నదని డెనులి కార్మిక పత్రికకు అన్నపైదా విలేజుకు క తెలియపరచెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అనాకోర్పువద్ద జర్నను సేనలు ముందుకుపోవుట—నిరుపయోగము

సేనలో చేరుటకు తగిన వయసువరిమితిని అంగీకరించువారు హెచ్చించుట

అంగ్లేయుల విమానరక్షణ—పెద్దవిమానములను కట్టుచుండుట

ఇంగ్లండులోని శైలిలకు పనిచాలుట.

ఇంగ్లండు

గాలోపరు నౌక

లండను, మార్చి 23:—అనగనముగా భయపడి గాలోపరు నౌక ముగిసినది ప్రకటించిరిగాని అనాక అదివరకే అసాధ్యమునందీ కదలిపోయినది.

జనరలు క్లెవర్ల నాగారు

చక్రవర్తి గారికి ద్వీపములు.

లండను, మార్చి 23:—శేకు శ్రీబాబ్బి చక్రవర్తి గారు జనరలు క్లెవర్ల నాగారికి ద్వీపములంగిరి.

హుస్సాను గారు.

లండను, మార్చి 23:—శేకు వధ్యహుస్సాను జరిగిన యుద్ధ సమయమున హుస్సాను గారు గూడ కల్గిరి.

చార్ల మెంటు క్రజల సభ.

లండను, మార్చి 23:—శేకు చార్ల మెంటు క్రజలసభ జరిగిరి.

బాంకులకు సెలవు.

ఏప్రిల్ 22 వ తేదీని బాంకులకు సెలవుదినముగా నేర్పరుచుటకు నోడరెసుమారు నిశ్చయించి ని లాడుతు బాబ్బి గారు నడిపిరి.

విమానదళము.

శత్రువులపై గవిరుటకు శత్రువుల వాపుటకు గూడ విమానదళము సభ్యులు సహకరించుటకు దొరతనము వారు నిశ్చయించిరిని మెకస్సా గారు నడిపిరి.

ఉత్కల శిరోశక్తివలము.

ఉత్కల శిరోశక్తివలము చాల సహకరించుటకు నున్నది. కిలత్తుల శిరోశక్తివలము లిదివరకే సేనలకు పంపబడినవని లాడుతు బాబ్బి గారు నడిపిరి.

విదేశములకుండు ధనము నిక్షేపించుట

క్రమశాసనమున అంగ్లేయముల విదేశములలోని తణుకులమీద సామ్యము నిక్షేపింపరాదు. అట్లు నిక్షేపించి వా రాసామ్యము రాబట్టుకొని అంగ్లేయములదలి తణుకుల మీద నిక్షేపింపవలెనని గూడ దొరతనమువారు నూచించుచున్నారని మెకస్సా గారు చెప్పిరి.

ఆస్తిగ్రహణము

ముందువారమున ఆస్తిగ్రహణము పాకిస్తాన్ దేశమున జరుగవలెనని నౌక వాక్యమును కథలు పెట్టవలసిన యుండుటచే చార్ల మెంటు క్రజలసభకు రాబాంకు పోవచ్చునని లాడుతు బాబ్బి గారు నడిపిరి.

నౌకా యుద్ధము

లండను మార్చి 23:—ఉత్తర సముద్రమున ప్రస్తుతము నా నామధ్యము జరుగుట కవకాశము లేదని అబ్బిబాబ్బి హద్ద గారు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు వ్రాసిరి. జర్మను యుద్ధ నౌకలొకసారి వెలుగుటకువచ్చినవి. అదితొందరగా వెలుగుటకు వచ్చునను నమ్మకము మాకు కలదని నా నాదళమువారు తెలిపిరిని నా నాసామ్యమునందీ చార్ల మెంటు క్రజలసభకు పోవచ్చునని లాడుతు బాబ్బి గారు నడిపిరి. ఆరేయానాక ముంచబడినపుడు జర్మను నౌకలు పోగొడు తీగమునకు పోవుట మాత్రమే గాదు. కొంత పోరాటముగూడ జరిగినది. అంగ్లేయ నౌకలకు అంగ్లేయవేగిని యిచ్చును కడియుండుట లేదు. సిమియు తరుడ నున్నది. ఏదో కొంత జరుగుచున్నది. ఇంకను విస్తారము జరిగ గలదని కోరవచ్చును. ఉత్కల శిరోశక్తివలములపై నైతముల సంతృప్తితోడను ఉన్నార జర్మను కిలత్తుల రా సేవారను సంది యము తీరపోయిరి. జర్మనులు తలపడుట కేర్పాటులు చేయుచున్నారని నాళి కలిగినది ప్రికడపిరి. ఉత్తర సముద్రమున యాజమాన్యము తీరకాలమైన మాజేము రాటిపోలేదని పత్రికల కొక విలేఖరి వ్రాసెను.

ఈ సముద్రమున ప్రస్తుతము సర్వాధికారము మాచాస్త గతిమగుటవలన కలుగు ఫలితమును మాకన్న సభ్యులుగ జర్మనులే గ్రహించినదిగల తరుణ మాస్పృహను గుర్తుది. ఇది కాదనటకు జర్మనులు సాహసించలేరు. నాళి తెలియన గల మేము చేయవలసిన కార్యమును గ్రహించియే జర్మను నౌక లిటుల గల చరిత గడగిన వా యని నే నడుగు చున్నాని అతిసు నడిపెను.

నియోజనము.

లండను, మార్చి 23:—మార్చి 23 వ తేదీని నియోజన మునందు పెర్సెవోరు గారికి (కొయెలేవను) 7826 వోట్లును గిల్బర్ట్ బాస్సెగారికి 8711 వోట్లును వచ్చినవి.

విమాన నిర్మాణము

లండను, మార్చి 23:—వైమానికదళ సంబంధమున చర్చ యందు, నూతన విమానములు పెద్దవానిని నిర్మింపబడుచున్నవనియు, శత్రువులనెదిరించుధానమే అకరింపబడుచున్నదనియు కె.స్సాంటు గారు నడిపిరి.

యుద్ధశైలిలకు పనిచాలుట.

లండను మార్చి 23:—బ్రిటిష్ దీవులలోనుండి యుద్ధ శైలిలను తిరగి పరిపాటుల కుపయోగించుటకు తలచుచుంటిమని క్రమం కథయును న్యూటన్ క్రభువు నడిపెను. నిర్బంధించినవారు శత్రువులకి నిలబడినవలసిన పనులకు నియోగించుటకు గూర్చి ఆలోచన జరుగుచున్నది.

వ.శకుమరిని హెచ్చించుట

లండను, మార్చి 23:—రమన్సుమితిని 45 సంవత్సరములకు హెచ్చించుట క్రమం వారికి న వెలుపడవచ్చునని పత్రిక లాహించుచున్నది. యూనియన్ యుద్ధసంఘ సభ్యులు కొందరు నిన్నటిదినమున బోసనలా గారిని కలవీకొనిరి. వివాహితులకు నైపుణ్యముతోడ నున్నవలయునను దొరతనమువారికి నితేరించు నుద్దేశమున గూర్చి లా గారు తమయభిప్రాయముల తెలియపరచిరి. దొరతనమువారికి బలవంత పెట్టవలసిన బోసనలా గారు నివారి చిరి.

ఆస్తిగ్రహణము మున్నగువారి ఆరోగ్యస్థితి.

లండను, మార్చి:—ఆస్తిగ్రహణ గారింకను ఇ టిని విడచి పోగిరి యుండలేదు.

శేడకర్ణుల క్రభువు గారి కంఠమోగ్యకరముగా లేదు. కర్ణుల క్రభువుకొండీ పొన్నడేము క్రభువు గారికి నీగనీతి హెచ్చుచున్నది. శేషుని గారి కారోగ్యము కలుగుచున్నది.

ఘాజీనౌక.

లండను, మార్చి 23:—ఘాజీనౌకలోని మంటలు చాల వరుకు చల్లన్న బడిరి.

అధిక పత్రము.

లండను, మార్చి 24:—అధికపత్రము ఏ పిలుసెల మొదటివారమున చల్లబడునని తెలుప బడినది.

ప్రాస్తు

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, మార్చి 23:—మ్యూజియం పశ్చిమమున యుద్ధ తీరమును ద మెనెడి. మేము హోలొకొండసానము వాక్ర మించినప్పుడు జర్మను లచట మరలతలపడలేదు. మ్యూజియం తూర్పు చా.భాగములందు ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి. ఖయుమ హుస్సాన్ మేము శత్రువులతో కొంతమందిని ధైరీలను చేసితిమని పరాసువారు ప్రకటించిరి.

అంగ్లేయుల ప్రకటనము.

లండను, మార్చి 24:—గోమూకొత్త, బెత్తూ, లాబెస్సి రోడ్డులయొద్దనున్న శత్రువులకండకములమీద మేము దాడి గల్పి సఫలీతార్థము మెలిమి. జర్మను సేనలతో నిండియున్నద మూడు గోతులపై మేము బాంబులను కదలి ప్రేల్చివేసితిమి. అగ్రానుకుత్తరమున నౌక ముందుగనినోవోసాపిలుయొద్ద రెండు గనలకు శత్రువులు ప్రేల్చిరి. మాకండకములకు కొద్దిగా నష్టము కలిగినది. అగ్రానుకుత్తరమున శత్రువులు తలపడగ మేము తరిమితిమి ప్రీకోరు, నేకుకోరు, హూహెస్టల, ఇవ్రేనుల యొద్ద ఫిరంగులు కాల్పుబడినవి. ఒకవో శత్రువుల కండకము లో గొప్పపేలుడు జరిగిన ధ్వనివచ్చినది. ఆ అంగ్లేయులు తెలిసిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

పారిసు, మార్చి 24:—ఎయును కుత్తరమున వాక్లోకు వైదామున శత్రువుల స్థానముల వై గుండ్లను పరిపి ధ్వంస మొనరించెడిమి. ఆరోమలో తూర్పు భాగమున మెలకతోరు లోను శత్రువుల సన్నాహములను ఇవదాచుటకుగూడ మేము భీకరము మొనరించితిమి. మ్యూజియం, కల్పియమున మెలకు కోరు లోను హోల్మో సిమి:సులోను ఎడతెగకుండ ఫిరంగులు కాల్పు బడినవి. మ్యూజియం తూర్పున వొలుతులలోనుగూడ ఫిరం గులు కొంచెము హెచ్చుగ నీ కాల్పుబడినవి. కాని పదాతులు తలపడలేదు. వోస్టెలోని మల్బరయొద్ద మేము శత్రువుల క్షింధా వారములపై బాంబులను కదలితిమి అని పరాసు వారు తెలిపిరి.

పెర్సెవోరు యుద్ధము.

పారిసు, మార్చి 23:—అనగనోర్పుయొద్ద జర్మనులు 800 గజములు ముందుకు వెళ్లుటవలగలగు ఫలితమేమియును లేదు. వారు మార్చిమున కళింకచుకొనటకు చాలమందుకాల్పులకు దాటవలసి యున్నది. ఆ పొగింతమరయు చెట్టును చేరును బయలులేని ఎరుటనుండియు ప్రక్కలనుండియు మి.గి మందలివారు కదలు గుండ్లను తప్పించుకొనుట కడట జర్మనులకు క్రమమేమియును లేదు. ఈ కారణముననే అనగనోరు అవరించుండి జర్మనులు నిన్న తొగినిరాని రాబాలకపోయి. ఆ బ్రయిత్నము పూర్తిగా విఫలమైతి. మనోసలను మేము హోలొకొండ వెనుకను మారకులకు దూరమున నిలుపుటచే మాస్థానమిత్తుకు దృఢపడినది. గాన జర్మనుల యొత్తిడి ఫల పడదు కాబాలదు. జర్మనులకు చాలినంత మంది నై నికులున్న వో వారు మ్యూజియం కికుప్పి క్కలను మెలకతోరు ఎన్నెను దోవమాంటువద్దపు పొగింతములలో కలగడటయే జరుగునని యూహించెనేయున్నది. శత్రువులు తలపడుచునయును వారు ముందున్న చతుకును కడటవలన తాత్కాలికముగా ముందుకు రావలగుచున్నారనియును అట్లురావంద నిలవకంబాలకపోయినను మొత్తము మీద జర్మనులకు విజయముకలగకుండ చేయగలుగుదుమని యును మా నేను సంతృప్తములైయున్నది. అని పరాసువారు వికటించిరి.

రమన్సుమితి

రమన్సుమితి ప్రకటనము.

పెట్రోగ్రాదు, మార్చి 24:—కీ గాపొగింతమున యుద్ధ మునప్పద్ధ మగుచున్నది రమన్సుమితి విజయాలగును ముందున కేగిజగోబుస్తు పొగింతమున శత్రువుల నైపుణ్యము చీల్చివేసిరి. డ్విన్స్కొకుదక్షిణమున శత్రువుల తీగియునుగూర్చిని గరిదిన మున రమన్సుమితి రాక్రమించిన కండకములలో కొంతభాగమును మగల కళింకచుకొన గలిగిరి. సకోచిసకోవర పొగింతమున దారుణమును సంగరము జరుగుచున్నది. శత్రువులు తలపడగ రమన్సుమితి వారినితెలిమి శత్రువుల పారముగ గుండ్లన్నమును కరియుచున్న జుకక సకోమనైకభాగమున కధిగమించి రని రమన్సుమితి తెలిపిరి.

జర్మని

హోరు బాలియనుగారి ప్రకటనము.

ఆ మెస్టరడు మార్చి 23:—యూరోపుఖండముననున్న తటస్థదేశముల నుండియు ఇతర దేశములనుండియుగూడ పెట్టె సుకుకును అంగ్లేయదేశమున చేరకుండ చేయుటయే జర్మనుల యుద్దేశమని హోరు బాలియనుగారు వికటించిరిని తెలిపియుచున్నది.

వృత్తాంతములు

తెలుగు మార్కెట్:— తెలుగు సంతి ప్రసేదించుచున్నది. ముద్రాణము చూపుచు. రూ. 8-8-0.

విలువ తగ్గిన కరణముల సంఘము:— కృష్ణాజిల్లా విలువ తగ్గిన కరణముల సంఘముగ నేర్పడి గామీయాధ్యక్షుల పారంపర్యపురాములకు తొలగించవలసిన దొరతనము వారిని కోరుటకు శక్తియించిరి.

రాజగోపాల సమాజము:— గోదావరిజిల్లా ధర్మవరము లో రాజగోపాల సమాజమును చేరిట నొక సమాజము నెల కొల్పబడినది ఇక్కడ వ్రాతీయ కృషి వారమును హరిభజనము జరుగుచుండును.

బసవసాగరము:— నర్సారావు పేటకు సమీపమున నున్న ఎల్లమండ కోటిశ్వర స్వామివారి కొండవద్ద కొందరు పితృవైభవ సాధారణసంకల్పము మొదలు యాత్రాదినములలో నన్న దానము చేయుచున్నారు.

ఇంజనీరు సీతారాంకేసు:— ఈనెల 28 వ తేదీన మరల విచారణ జరిగింది. ముద్దాయి ప్రాతములమును దాఖలు చేయుటకు ఈనెల 29 వ తేదీకి నాయదా చేయబడినది. దీనిపై ఇంజనీరు బోను గారు సాక్ష్యము చేయుచున్నట్లు తెలియజేసెను.

వదంతులను కలిగించుట:— ఈ నేరముపై నిన్నటిదినమున ఒకత్రా అవరాధా శ్వేతకళాభవా లోక మహమ్మదీయుని శిరస్టుచేసి కమిషనరు గారి యెదుట పెట్టిరి. మహమ్మదీయుని కేసులులో నుండు కట్టాపించిరి.

హాజీరాను సత్కారము:— కరాచి హాజీరాను సత్కారమును హాజీరానులు సమీపమున బహుమాన మొసరించిన వెండిగొన్నె ఇతర ఉత్తరములతోపాటు కరాచి జమీన్దార్ నాయకుని కుంజరచరిత్రది. గొన్నె నెలకొని ఇటీవల కొంగరించిరి. గాన ఈగొన్నెను మరల చేయించి యొకగుటకు ప్రయత్నించుచు నున్నట్లు తెలిసిరి.

కరాచి పురపాలకసంఘము క్రొత్తకమిషనరు తీరము:— పురపాలకసంఘము కమిషనరుయొక్క తీరము పూర్తికాలమున 15 సంవత్సరము క్రమక్రమముగ 18 వందలరూపాయలకు పెచ్చుకట్టును ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ విషయమున మరలనాలోచన గలుగవలసినదని దొరతనమువారు కోగ1800 ప్రారంభతీరముయొక్క మేపి 2 వలరూపాయలకు పెచ్చింపబడుననియు పీర్మానించిరి.

రైలుపై ఇటుక బెడ్రు వివరము:— బుధవారమునాటి రాత్రి పీల్చింగు సమయము నెల్లా ప్రేమనుకూలముండి నడచుచుండెను. ఎవరో ఒక ఇటుక బెడ్రును రెండవతరగతి బండిలోనికి విసరిరి. ఆ ఇటుక బండిలోనుండు తుపాకికి తగులు కొని యిది ప్రేరేపన. తుపాకిదెబ్బ ప్రయాణికులకు తగులవలసిందేగాని చింతాతనాని తప్పిపోయినది. బెడ్రు వివరమువారు కానరావరను.

పేనుగుర్తు:— ఈనెల 18 వ తేదీతో నంతమగు వారమున 10188 మందికి చాగ్గి సోకినది. 8570 మంది మృతికొంది. ఢిల్లీలో 6 గురు, బొంబాయి రాజధానిలో 112 గురు, బంగళాలో 4 గురు బీహారు ఒరిస్సాలో 1788 గురు, సంయుక్త రాష్ట్రములలో 2766 గురు, పంజాబులో 188 గురు, బర్మాలో 810 గురు, మధ్యపరగణాలో 888 గురు, మైసూరు రాష్ట్రములో 40 మంది యును, హైదరాబాదు సంస్థానంలో 1497 గురు, మధ్య ఇండియాలో 88 గురు మృతిచేసినది.

గొంతుకల పోడిది చుట్టలు:— రాజమహేంద్రవరమునందలి రెండు కోటల్లోని వానిచేత బంగారుతులనుల నవవారిచేతలతి వాని యొక్కప్రక్కకున్న వడ్డివాడు తరువాత వానితో బంగారుతులవాడే సాయంకాలమునకు దాపిల్ల వానిని కొట్టికాయ తీతునని తీసికొనిపోయి యెలికో గొంతులో పోడితి చుట్టలు వాడు కట్టి గోదావరిలో వానదైచెను. మురుగులు తీసికొని తాకట్టు పెట్టెను. మూడవవాడు శవము తేలెను అతనిని వానిన్నీసాతు లిగవురను పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. పోలీసు కమిషనరుగారు గారు అప్పుడ సర్పెన్టు వారియందు గారు శ్రమచేసి గట్టు తీసి వీరిని పట్టుకొనిరి.

బెడరింపులేని వాగ్దానము:— భవానిపూరు వాస్తవ్యుడగు యాదవ చంద్రుని అను నొక యువకుడొక స్త్రీకి బెడరింపులేని వాగ్దానము ఆతనిపై నేరము మోపుడెను. 500 రూపాయలను కొన్ని నగలను యీ యువకుని నీయించిరి. తగులబెట్టుచునని ఆనెలకు ఉత్తరమును వాగ్దానము సాక్ష్యముగా తేలెను. అల్లిపూరు మేజిస్ట్రేటు గారు రతని నేరముదనియించి 6 మాసముల కారాగార వాస శిక్షను విధించిరి.

జంతుచికిత్స బోధనా కళాశాల— మంగరాష్ట్రకళాశాలా విద్యార్థులకు బహుమానములు పంచబడినవి. అంతు నిమిత్తమై కలకత్తా నగరమున 23వ తేదీ నొకసభ జరగబడినది. ఆశ్వములతో నిండిన ఒకప్రేమరు మునిగిపోయినదను వార్తలు తెలువడగనే ఆర్. వి. పిల్లెటనువిద్యార్థి ఆశ్వములను యాధారం గమునజేర్చుచునొనియెను. బొంబాయి నండి ఆశ్వములబంతు నూపర్వైజకు ఉద్యోగమాకని కీర్తనబడినది. ఈతడు చేసిన నేర దొరతనమువారి వార్ష మును గాంచినదని కళాశాలా ప్రధానోపాధ్యాయుడు కర్నూలు స్పెక్టరు గారు సభయందు జెడిరిరి.

పేనుగుర్తు:— ఈనెల 18 వ తేదీతో నంతమగు వారమున హిందూదేశమున 10188 మందికి చాగ్గి సోకినది. 8570 మంది మృతిచేసినది. ఢిల్లీరాష్ట్రమున 6 గురు, బొంబాయి సింధు రాష్ట్రములలో 1178 గురు, చెన్నరాజధానిలో 112 గురు, బంగళాలో 4 గురు బీహారు ఒరిస్సాలో 1788 గురు, సంయుక్తరాష్ట్రములలో 2766 గురు, పంజాబులో 188 గురు, బర్మాలో 810 గురు, మధ్యరాష్ట్రములలో 888 గురు, మైసూరు రాష్ట్రమున 40 మంది, హైదరాబాదు రాష్ట్రమున 1497 గురు, మధ్య ఇండియాలో 88 గురు మృతిచేసినది.

మైసూరులో నొకగనియందు నిప్పులు గొనుట

మానుజేలయకుగులు లోతుగల (గిట్టునెత్తు) ఒక గనియందు బుధవారమునాటి రాత్రి నిప్పులుగొనినది. నేటివరకును నిప్పు చల్లారలేదు. ఎప్పుడు చల్లారనో చెప్పటం కష్టము. గనివలపునుండి పొగ వెలువడుచుండే కావలివాడు సమాచారమును తెలిపినవాడైనా నూటంబెండ్లంటు బుల్లెను గారికి తెలియజేసెను. ప్రిన్స్ మున్నగు కొందఱో గూడ నూటంబెండ్లంటు గారు వెంటనే యాధ్యక్షులను విచ్చేసిరి. వరిసరముల నన్నిటిని కోధించి నిప్పులుగొనిన స్థానమును గమనించిరి. నీటిని వదల యత్నించెదగాని నీటి గొట్టును పగిలిపోయెను. క్రొత్తదానిదెచ్చు లోకలగ్ని వ్యాప్తమై పొగ యునుమంటలును విజృంభించెను. కొన్నివిషయాలవల్ల నూడకాలుచుండిన గని నుండి వెడతెను. క్రింగి మున్నగు లోకలవాడు వుల వ్యాపారించి స్త్రీలపిడిపిపొయిరి. దాక్టర్లు వెంటనే మందులను వేసి పారిని తెప్పించిచేసిరి వీరిలో ఒకవురికిన పూర్తి గజాకోగ్యరంతులు కాలేదు. గలయందున జరగకుండు యుండిన యెడల వెక్కండగ్ని కామతియై యుండును. ఇట్టిదేకీయమును గమనించుచు ఆ డాక్టర్లుగొగ్గరిలను నతడును, ఇరువురు కూలిజను మరొకడను మృత్యునుపడుట లేదు. గనియందు నిప్పులుగొనిన కారణము తెలియరాలేదు.

ఛోటా నాగపూరులోని ఒకవంతులు.

వీరిలో నిజీవల కలవర మూచనములు గానవచ్చినవి. అందు విషయమై సరియగు సమాచారము గాతలెని ఆసోసియేటెను ప్రెస్సువారు కోర బీహారు ఒరిస్సా దొరతనము వారిక ప్రకటన మొనర్చిరి. వైఖాతి నాగలలో ఆశ్రము కలదని విషయమును వెల్లడి వదంతులు ప్రబలియున్నవి. కాన నిజాతిని ప్రయోచుట యావశ్యకము. 1915వ సంవత్సరములో ఈ వాతీయులలో ఆశ్రము బయటజేరినది. ఇందులకు రెండు కారణములు కలవు. తమప్రదేశమున కొన్ని దేవస్థానములు మున్నగువి కలవనియు వాటియాలమున పంటలుపాడై ధర్మము సేయవచ్చుననియు కాన వాటిని తరిమివేయవలెననది మొదటిది క్రైస్తవప్రాంతవ మతములలోకలసి తమవాతీయులు పొందిన సాంఘికాన్నత్యమును తాముగూడ పొందవలయుననది రెండవది. వీరూపహరమునకు మంత్రవరము. సాంఘికస్థితి భిన్నభిన్నములు వాళ్లు పంతులు సారాయి మున్నగు వాటిని వరిత్యజించుట అవసరమనిపిర్పాటు చేయబడినది. ఇందువలన ప్రజలలో కొంతఅతిశయ కలిగినది. ప్రస్తుత సంగార్యము, ఇదివరకు వీరి సమయముండిన జర్మనిదేశ మతగురువులను తీసివేయుట ఆదిగాగలకారణములవలన నీయాత్ర మధిస్థితినిండినది. యువకులు కాత్రులందు తమతమ గ్రామములలో రహస్యముగ సభలు చేయ వారంభించిరి. కైజరుచక్రవర్తి నానుభవ మునుం త్రములలోనికి చేర్చబడినదిగాని జర్మనీయులును జర్మను మతగురువులను యందులకు కారణమైనట్లు నిర్ధారములు లేవు. అనుభవములు దొరతనమువారి ప్రకటనలకు కలవు.

స్థానిక వార్తలు

కామరూపుల్లో:— నిన్నటిదిన మధికొట్టము 80-6 డిగ్రీలు. అనమొట్టము 68-6 డిగ్రీలు.

దీపముల వేళ:— 25, 26 తేదీలకు సాయంకాలము 6-49 గంటలకు దీపములు వెలిగించెదరు.

ముర్రీగానసభ:— మరరామ బాబ్టపునారాయణమొదలిడిది నెం 24 వ కలివరమున కెట్టి వైశ్యవర్గములో ఈనెల 26 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు నేలంబావ కొమార్తెలవలస పాటకచేర్చి జరగబడును.

గవర్నరు గారు:— గిండిలోనుండు దొరతనమువారి గృహముండి ఏప్రిల్ మాసంకేదీ సోమవారమునాడు మూడుగోడుకలకు నొకతనమువారి గృహమునకు గవర్నరు గారు బసవ మార్చెదరు.

దక్షిణ యుగియా బ్రహ్మసమాజము:— ఆస్మాపిల్లె వీధిలో 97వ నెంబరు ఉపాసక మండలమున ఈనెల 26-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు బ్రహ్మసంధ్యస్వామిగారు ఉపాసనము వాచించి “భక్తి”ని గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఇస్లాము మెయిలుస్టి చురు:— బొంబాయికి నడుమైనకళకు మెయిలుస్టి చురు వచ్చినయెడల ఈనెల 26 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయమున 9-30 గంటలకు చెన్నపూర్లో ఉత్తరమును బటువాదానుచును. తలపాపెట్టెలు 8-30 వకు బటువాదాను సిద్ధముచేయబడును.

ఒక కొత్త పాఠశాల:— చీవలలోని బెల్లె కొట్టుసమీపమున పురపాలకసంఘమువారిక ప్రకృతి పాఠశాలను కట్టించిరి. ఆస్థానముయొక్క పురపాలక సంఘము వారి కమిషనరు పాఠశాలనిర్మాణమున గాన ఈనెల 26వ తేదీ ఆదివారమునాడు మరరామ బాబ్టపునారాయణమొదలిడిది. గిండిలోనుండు దొరతనమువారి గృహముండి ఏప్రిల్ మాసంకేదీ సోమవారమునాడు మూడుగోడుకలకు నొకతనమువారి గృహమునకు గవర్నరు గారు బసవ మార్చెదరు.

సరస్వతి వాఙ్మయ సంఘము:— ఆలయాన లో ఆశ్వయుజ పాఠశాలనుండియున ఈనెల 26 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు రామచంద్రరావు ఎం.ఎ. వారధ్యుగారు “హిందూదేశముయొక్క వికాసవైభవము” గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. మాస్కోనివాస ఆశ్వయుగము సభాధిపత్యమును వహించును.

బొంబాయి వర్తకులపై నొకకేసు.

వాసుదేవనారాయణ వైద్యరత్నాచేరు ఉంచామణి చోళపు అను నిరువురు వర్తకులపై నీటి మేజిస్ట్రేటు గారు యెదుటనొకకేసు జేయబడినది. రామచంద్రనారాయణ వాగ్దానమున నతనికి చెందిన 75వ రూపాయల ఆస్తి సంబంధమున మద్దయులు అక్రమముగ బిర్రునిచ్చిరి శేష చేయబడిన రామచంద్ర వాగ్దానము సబుజ్జీ వారాయణ వాగ్దానము గాని ఏక పుత్రులు. ప్రస్తుతము వీరికి 52 సంవత్సరముల వయస్సు. సబుజ్జీ గారు రెండుసంవత్సరముల క్రిందట కాలధర్మము పొందిరి. వీరిమరణాంతరమున వీరియాస్తి కొరకు వాగ్దానము కిష్టరావు నిజేశముల గారిపై మద్దయుల పోగ్దానములు క్రిమినలుకేసును దాఖలుచేసెను. కేసు నీలియస్పృహవగుటచే కోర్టువారి కోట్టిచేసిరి. అనంతరమున కిష్టరావు గారు దొరతనపు వారిసోనోట్టు, కొన్ని నగలు మున్నగు సబుజ్జీగారి యాస్తి నీయిద్దరి మద్దయులు వారాయణ వాసుదేవనారాయణ (ఇండియా వెనెక్కులావాకి వీరేశ్వరి) అను నీడుగ్గరి వరకును నొప్పజెప్పి మద్దయులల్లగూడ రసీదు పుచ్చుకొనిరి. విషయమొగమున కిటానగాను గత అక్టోబరునెలలో నీ నూ యై ద్య కాల లో ఉర చించిరి. దొరతనమువారి పోనోట్టులో ధర్మముగొనిన వడ్డి యధికముగ రాసి. ఇతరత్రా యాధునకు నుండిన అధికముగ వడ్డి రాగలదని మద్దయులు చెప్పిన సోట్లకు మార్పు నిమిత్తము వాగ్దానము వాటిపై సరియము చేసిరి. ఈసోట్ల విలువ 41వేల రూపాయలు. మద్దయులు వాగ్దానముగారికి ధర్మము నొసగవలసినదని సమాచారమును కేసు వీడరు. ఎల్. డి. ఏప్రిగారి ద్వారా కోర్టునుండియెదుట పెట్టిరి కేసు ఇంకను విచారణలో నున్నది.

THE GREAT WAR.

Work for Prisoners of War in England.

BRITISH RECRUITING: AGE LIMIT TO BE RAISED.

German Advance in Avocourt: Tactically Unimportant.

BRITISH AIR DEFENCE: LARGER TYPE AEROPLANES UNDER CONSTRUCTION.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

3,00,000 Steel Helmets Issued.

LONDON, March 24.
Mr. Lloyd George said that steel helmets were most satisfactory. Over 3,00,000 had already been issued to troops.

British Money Not to be Invested Abroad.

LONDON, March 24.
Mr. McKenna said Government considered that at present it was contrary to national interests for British money to be invested abroad. Government even suggested that holders of foreign securities should realise and invest money in British securities.

The Premier to go to France.

LONDON, March 24.
Mr. Lloyd George said he was afraid Mr. Asquith would not attend the Commons next week as he had to attend an important conference in Paris.

Aeroplane Construction.

LONDON, March 24.
In the House of Commons, in the course of a debate on the Air Service, Mr. Tennant said that we were constructing numerous aeroplanes of a larger type and were pursuing an offensive policy.

Air Resources to be Used to the Utmost.

LONDON, March 24.
Mr. Macnamara said the Government intended to use to the utmost air resources for offensive as well as defensive work.

Demonstrate True Unity.

LONDON, March 24.
Mr. Asquith, in a message to Mr. Harris, the Coalition candidate at Harborough, says:—"I trust you will demonstrate true unity of the nation which is our greatest strength in the prosecution of the war."

Sir E. Carson's Message.

Sir E. Carson has sent a letter to Mr. Gibson Bowles paying a tribute to the latter's services in saving the country from the disastrous result of the Declaration of London. He says:—"I am a supporter of the Coalition, and every opportunity ought to be taken to strengthen its hands by the election to the House of Commons of men whose criticism will help to solve great international problems."

The result of Market Harborough by-election:—Mr. Percy Harris, Coalition Candidate 7826, Mr. Gibson Bowles 3711.

Military Prisoners.

LONDON, March 24.
In the House of Lords Lord Newton said he hoped that soon all military prisoners in Britain would be usefully employed. They were considering regulations for the employment of interned civilians.

Married Men and Compulsion.

LONDON, March 24.
The papers state that an order extending the age limit to forty-five will probably be used this week. It is understood that some of the Unionist War Committee met Mr. Bonar Law yesterday and heard his views on the subject of the movement to press the compulsion of married men on the Government. Mr. Bonar Law deprecated an attempt to force the hands of the Government.

22nd April - A Bank Holiday.

LONDON, March 24.
In the House of Commons Mr. Lloyd George stated that Government had decided to make April 22nd a Bank Holiday.

The British Communique.

LONDON, March 24.
The British communique says:—We made successful raids on enemy trenches about Gommecourt Bethune, Ladasse road. Three dugouts full of Germans were bombed and blown in. The enemy sprang a small mine north of Arras and two at Neuvechappelle slightly damaging our trenches. A grenade attack north of Arras was repulsed.

There was artillery activity at Fricourt, Gommecourt, Hohenzollern Redoubt, and Ypres. At one place a large explosion was caused in enemy lines.

General Cadorna was received in audience by the King to-day.

Mr. Hughes attended the War Council this afternoon.

It is now stated that the British Budget will be taken in the first week in April.

Russia.

Russian Communique.

LONDON, March 24.
PETROGRAD.—The Communique says:—The battle is developing in the Riga region. The Russians following up their success pierced the enemy lines in the Jacobstadt Sector. Violent enemy counter-attack south of Drinak recovered part of the trenches which the Russians captured the previous day. Fierce battle continues in Narotch Lake region, the Russians repulsing a counter-attack advanced under violent fire south west of the lake.

France.

The Paris Official Statements.

LONDON, March 24.
PARIS.—The communique says:—West of the Meuse bombardment slackened. The Germans did not renew their attempts on Hazeourt Hill of which we hold the redoubt. There was bombardment at several parts east of the Meuse. A Coup-de-main at Feyenhaye enabled us to make prisoners.

PARIS.—The communique says:—North of Aisne we effected destructive fire in the enemy works on Vanciere Plateau while in Argonne we pounded the enemy organisations, roads and railways in Eastern Argonne and Malancourt Wood. West of the Meuse there was a sustained bombardment in the region of Malancourt. On our front Bethincourt, Moothomme Cinières, east of the Meuse and in Woivre artillery was fairly intense, but there was no infantry action. We bombarded enemy cantonments at Mulback in Vosges.

LONDON, March 24.
PARIS.—A Semi-Official statement says the German advance of 800 yards at Avocourt is tactically unimportant. Before they can threaten the Morthomme position the Germans must advance over long glacis devoid of cover and exposed to frontal and flanking fire. For this reason all attempts to debouch from Avocourt Wood yesterday were stopped dead. The withdrawal of our line some hundred yards behind Hazeourt Hill which formed an exposed salient has given resiliency to our front. It is therefore improbable that fresh German onslaught will make further progress. The continuance of the bombardment in Malancourt, Laues and Doncourt-Damloup sectors foreshadows concerted attack on both banks of the Meuse provided that the enemy has sufficient troops. Our soldiers await attacks firmly knowing that if they cannot keep the enemy from obtaining local successes by the infamous liquid fire they are certain to prevent any general German success.

Holland.

Lightship Not Sunk.

LONDON, March 24.
The report of the sinking of the Galloper Lightship was founded on a misapprehension. The Lightship has been withdrawn some time.

United States.

Great Fires and Loss.

LONDON, March 24.
NEW YORK.—Fires at Augusta in Georgia and Nashville, in Tennessee, have caused damage of six million and million and half dollars, respectively. Damage in the fire at Paris, in Texas, amounts to eight million dollars.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, March 23.
Montagu's silver report attributes rise in prices to steady purchases by Continental and Home mints and to orders from Indian bazaars. Report points out possibility of disturbances in China, looking up holdings on China account leaving America to provide bulk of supplies.

LONDON, March 24.
Reuter learns that Shackleton's ship "Endurance" is expected daily at Buenos Ayres. If Shackleton is not on board it will probably mean that he has succeeded in crossing Antarctic Continent in which case the first news of the explorer will come from the ship "Aurora" somewhere in Australasian waters.

TELEGRAMS.

The Norwegian barque "Lindfold" and French barque "Bougainville" have been sunk. 30 from the former and 20 from the latter were saved.

AMSTERDAM.—The "News Tyd" says air raid on Zeebrugge destroyed many guns and some aeroplanes. Two hundred artillerymen and marines were killed and a large number wounded. A train passed through Ghent with 350 of the latter.

LONDON, March 24.
PETROGRAD.—The main fighting is on a front of sixty miles from Driviaty Lakes to Narotch Lake. A number of Caucasian regiments are taking part. Experts say the initiative is clearly in Russian hands. There is great enemy activity at Vilna where troop trains are ceaselessly arriving from West and South. Ordinary traffic is suspended. Vilna is thronged with Austrian and German troops and crowds of prisoners are made to work early and late constructing and strengthening defences of which several lines surround the town which is the headquarters of the enemy's highest military authorities.

Death is announced of Lord Scarsdale.

LONDON, March 24.
Mr. Asquith is still confined to his house. Lord Curzon is not so well to-day. Lord Scarsdale is weakening. Sir Starr Jameson is making good progress.

Concluding portion Viceroy's Speech:—
NO LOSS IN EFFICIENCY.

Sufficient time has now elapsed and the test of war has sufficed to prove that the move to Delhi has resulted in no loss of efficiency to the Government of India while the advantages of having the capital in a central position equally accessible to all and in a position of detachment from provincial connections are beginning to be fully realised by all and by none more than by the Ruling Princes and Chiefs. It is to my mind an integral and essential part of a great national policy of political self-development which must commend itself above all to those who hope some day to see India hold a position of equality amongst the sister nations of which the British Empire is composed. At the same time it is a source of pleasure to me to know that Calcutta the premier city in India has never been more prosperous than it is to-day. Farwell. It only remains for me now to take leave of my Council and I do so with a pang of regret at the thought of how little more I can do to help and to serve the people of this land. Still I am full of hope and faith in the future and it is with a deep sense of confidence that I shall in a few days time relinquish the helm to my successor Lord Chelmsford whom I regard as a man of noble ideals and of generous sympathy.

TRUST LORD CHELMSFORD AS YOU TRUSTED ME.

In arriving at the close of this session we have arrived also at the end of the extended term of this Council. I remember well the occasion when I first presided over this Council in Calcutta on the 3rd January 1911. I then stated my hope and belief that a frank expression of opinion might assist us to understand each other and to appreciate on another's point of view. There have been many changes in my Council since then but throughout these years my hope and belief have been more than justified and I think I can say from experience gained in different parts of the world that this Council is second to none in the dignity of its proceedings and the good feeling that animates its members. We have been colleagues in this Council for the past 3½ years and some of us for 5½ years and surely if anybody has a right to call you his friends it is I, for, you have always treated me with invariable friendliness and courtesy and I think I may say that during these past years although we may not always have been in full agreement I have never known a discordant note in my Council.

You shared my Joys and Sorrows.

Further you and the people of India whom you represent have shared with me my joys and my sorrows and although the latter have been heavy I have also had joys which have helped me to bear them. For I have felt that it has been a great joy and at the same time a priceless privilege that I have been able to dispel many illusions and false impressions and to display not merely to England but to the whole world the intense and patriotic loyalty not only of British India but of all the Ruling Princes and Chiefs to the British Crown and the person of the King-Emperor, and the sacrifices that Indians of all classes and creeds have been ready to make in defence of the Empire and of right. What the future may bring forth this will always be a glorious page in the history of India it would be idle for me to pretend that in taking official leave of you today I am not deeply affected by the thought that our days of co-operation have now almost closed but I wish to express to you members of my Council and the people of India whom you represent my very warm appreciation of the confidence and trust that you have always displayed in me and my administration and to thank you again for your ever friendly help. I wish also to acknowledge with gratitude the help that I have received from the members of my Executive Council, the heads of Governments, Secretaries and the officials who have done so much in India in the past, of which they may be justly proud, and who are now shaping themselves to meet the changed circumstances of advancing representative institutions.

I LOVE INDIA WITH ALL MY HEART.

I am the second of my family to hold the highest office under the Crown and I love India with an inherited love increased manifold by personal experience of the sterling qualities, the kindness and the sympathy of the people of India. I can honestly say that I have given of my best for India and that she will never be absent from my thoughts. I shall continually pray that the peoples of India may be blessed with all those things that make life brighter and better worth living. In wishing the Council steady progress and development on safe and sound lines I now declare this session closed and bid you all farewell.

THE IMPERIAL LEGISLATIVE COUNCIL.

The Viceroy's Great Speech.

GOOD PAST RECORD: CONFIDENCE IN THE FUTURE.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

An Unveiling Ceremony.

DELHI, March 24.

Before the commencement of the Imperial Legislative Council to-day H. E. the Viceroy unveiled the marble busts of the late Sir John Jenkins and of Sir Guy Fleetwood Wilson in the Council Ante-Chamber. He referred to the transparent sincerity, kindness, outspokenness and great abilities of Sir John Jenkins, which had won for him the abiding affection of all with whom he had to do, and of the veritable abilities of Sir Guy Fleetwood Wilson, who had not only been a successful Finance Minister, but had also acted as President of the Council during Lord Hardinge's incapacity from illness. Speeches inviting His Excellency to unveil the busts were made by Nawab Zulfikar Ali Khan in the case of the late Sir John Jenkins' bust, and by Sir Gangadhar Chitnavis in that of Sir Guy Fleetwood Wilson's bust. All the members of the Council were present.

The Viceroy's Speeches.

The following is H. E. the Viceroy's speech at the unveiling of the statue of the late Sir John Jenkins:—

GENTLEMEN,—It is a pleasure and an honour to carry out this little ceremony that you have invited me to perform. It was only during the last year of Sir John Jenkins' life that I had the privilege of his acquaintance, and, I am proud to add, his friendship, and in the whole of my career I have met few people who combined so much ability with so many endearing qualities, and above all with such utter sincerity. Few men had served India so well as he, and when I came out to this country it was a great advantage to find at my side in the office of the Home Member a man of such strong character, high ideals and broad sympathies, while his powerful intellect gave him an unrivalled grasp of the problems with which he had to deal. He was one of those who never used words to conceal his thoughts, but, outspoken as he was, the kindness of his nature won him the real friendship of the members of my Council, and of all those with whom he had to work. To me personally his premature death was a grievous loss, for the wealth of his knowledge and experience and the generous liberality of his ideas were quite priceless. To-day, as his familiar features are disclosed to our view, I am sure our hearts will all go to the gracious lady, who, after so many years of companionship, still mourns his loss at Home, and I trust it may give her some small pleasure to think of us gathered here to-day to pay this little tribute to one whose memory we with her so dearly cherish.

The following is His Excellency's speech at the unveiling of the bust of Sir Guy Fleetwood Wilson:—

GENTLEMEN,—I readily accede to the request that you have made that I should unveil the bust of Sir Guy Fleetwood Wilson. The kindly remarks that Sir Gangadhar has made bear eloquent testimony to the strong hold that Sir Guy was able to establish upon the affection and respect of the members of my Council by his friendly and genial attitude towards them; and that attitude was no more make-believe, for I think I am justified in saying that he was sincerely animated by the most liberal and friendly feelings towards India and Indian aspirations. I have never had any doubt in my mind that his feelings towards India were heartily reciprocated by India, and India did not hesitate to give full expression to the warmth of her sentiments when he took his departure from these shores. Speaking for myself, I always found Sir Guy a helpful colleague. As Finance Member he certainly had not quite the same heavy burden of anxiety and responsibility to bear as the war had brought upon the shoulders of the present holder of that high and honourable office, but he guarded our money-bags with a keen sense of duty and brought out the solution of knotty problems with which the Finance Member is so constantly beset. A Finance Member must be largely judged by his budgets, and the budgets of Sir Guy Fleetwood Wilson were a series of personal triumphs. Finally, let me not forget to mention that during the two months when I was incapacitated by illness, a far greater portion of anxiety and responsibility than usual fell to lot of my Council. As the senior member of my Council and Vice President of my Legislative Council Sir Guy Fleetwood Wilson's share of the burden was not only the heaviest, but came at a time when the preparation of the budget is a sufficient task to engross the energies of any ordinary man; but he rose to the occasion, and with the loyal co-operation and assistance of his colleagues he faced the additional labour with a courage and endurance beyond all praise. It will bring a glow of pleasure to the heart of Sir Guy Fleetwood Wilson to know that his friends at home have taken these means to keep his memory green, and equally will it be a source of happiness to his friends out here to be able to refresh old memories by looking at his friendly and familiar lineaments.

After the unveiling ceremony His Excellency proceeded to the Council.

THE BUDGET DISCUSSION.

The Maharaja of Cassimbazar.

The Maharaja of Cassimbazar, in the course of a speech, said that directly after the war began eager and spontaneous offers were made to the Government for active service on the field and contributions of money came in all parts. He reminded the Council that no act of legislation was necessary to make people pay, and he said that the extra taxation was only a temporary measure and would be withdrawn after the war. He asked the Viceroy for the unfailing courtesy which members had received at his hands, and hoped that would continue to take abiding interest in Indian affairs.

Raja of Mahmudabad.

The Raja of Mahmudabad, in the course of a speech, referred to the war and Indians' loyal response to the need of the Empire at the present crisis. He said that the present war was more in magnitude than the war in the Mahabarat. He appealed to the Government that increased taxation would not long remain as permanent burdens of the people. He strongly criticised that portion of the financial statement which referred to the cotton excise duty and the attitude of the Government with regard to it. He wondered why a certain branch of the public service should continue to receive compensation allowance while others were making enormous sacrifices for the war. He concluded by making a warm reference to Lord Hardinge's Viceroyalty, which he said, would remain memorable in the history of India. Sympathy, he said, was the keynote of Lord Hardinge's administration which had touched the responsive hearts of the millions of his countrymen.

Mr. F. H. Stewart.

Mr. F. H. Stewart said that the commercial community were anxious not to appear in any way opposed to additional taxation at this time of war. He hoped, however, that the additional burdens imposed would be temporary only, also that the usual railway allotments would be restored when more normal times came round. He pointed out that the new export taxes would press heavily upon the industries concerned, especially in the case of tea, with which Java was competing increasingly. As regards import duties, the commercial community realised that it was necessary that these should be raised, but here also there were special industries that would feel them, and such things as light railway materials etc., might reasonably be exempted. As regards the income-tax generally, he said that this tax was eminently and widely unpopular and was also objectionable in this country, where so many people had to pay twice over. Speaking personally, he would have preferred to see the small sum to be raised by increasing the income tax obtained instead by a surcharge on telegram charges, letter, postage and railway charges. In view, however, of the drastic legislation introduced and the sacrifice of wealth and life that were being made for the Empire at Home and in Calcutta, the commercial community of Calcutta were proud and glad to be able to help in some way. It might not be possible for all of them to fight, but they could and they would pay.

Raja Abu Jafar.

Raja Abu Jafar said that, although fresh taxes had been imposed to meet the estimated deficit, he could not help thinking that the taxes had been carefully thought out. We hoped that the investigations and suggestions of individual commissions would be extremely beneficial to Indian commerce. The establishment of a technological institution had been a great want in the United Provinces. He hoped that the Sarada Canal project would receive careful consideration. In conclusion he said that the people of India would gratefully remember the many varied services which Lord Hardinge had rendered to India.

Mr. Barua.

Mr. Barua said that a deficit budget was not a happy subject to talk about. It was too much to expect that the dreadful war would come to an end so soon as to enable the Finance Member before he laid down his office to relieve India from the additional taxation he had imposed. He referred to the industry of Assam and said that the imposition of taxation on tea was only a measure which would be withdrawn soon after the war. The territorial readjustment carried out in Lord Hardinge's Viceroyalty would, he hoped, result in individual freedom of the Provinces. In paying an eloquent tribute to Lord Hardinge's administration, he said that the Viceroy had carried out in practice the promises given by the Royal Proclamation of successive Sovereigns.

Malik Umar Hayat Khan Tivana.

Malik Umar Hayat Khan Tivana said that he followed this session's debates in the Council with interest, which reminded him once again of Indian politics. He did not agree with the attitude of certain members in thinking that the Government of India were unmindful of their duty. Such impressions when embodied in public speeches during the war were misleading to the ignorant. He hoped that the present term of the Council could have been extended till the end of the war. He considered that the Government had imposed taxes on the right articles, and if they had not taxed salt he would have criticised the omission. He strongly deprecated any reduction in the army, and asked for increased pensions and grant of lands to soldiers with or without service conditions. He said that India had responded splendidly to the call of time but they must look ahead for future well being, and he said that India should not be long behind in adopting compulsory service. In conclusion he said that Lord Hardinge was the greatest of Indian Viceroy.

Mr. Dadabhai.

Mr. Dadabhai, in the course of his speech, said that the only item of expenditure open to comment was the heavy capital outlay on unproductive works. Referring to the permanent military charges, he said that a fuller statement would have been welcome. The budgetted railway expenditure, he thought, was the lowest in recent history, and required the Government's attention to the urgent need for a larger outlay upon the improvement on open lines for handling quickly and efficiently the enormous trade that was sure to follow the present spell of restricted movement. Dwelling on the Government's loan policy he said that every effort should be made to

TELEGRAMS.

support the Indian market for the existing 3½ per cent stock, and suggested that the conditions and terms of conversion should be as liberal and attractive as possible and that the details should be settled in consultation not only with the bankers, but with liberal brokers and large dealers in Government paper of different centres. He urged a more radical and comprehensive reform in the police, where graduates of the Universities must be appointed in large numbers. Continuing, he said that opinion in India was gravitating towards the ideal of direct representation in the House of Commons by her trusted leaders. The European would perhaps introduce important changes in the political relations of the outlying units of the Empire to the United Kingdom, and there was more than a possibility of the bonds of union between them being drawn closer. Might not India, he asked, hope to be bound more firmly to England by a great concession also? In conclusion he referred to the approaching departure of Lord Hardinge from India and said that the Viceroy might be given strength and opportunity to employ his talent, power and authority in the cause of India's regeneration.

Mr. Birkett

Mr. Birkett said the reception of the Budget must have been a great satisfaction to the Finance Member. All were sorry that the existing import duty rates could not have been maintained. He expressed his appreciation, however, at the exemption of pearls. He thought that the full amount of the loans proposed should be raised to the maximum, consideration, however, being given to bonds and other holders of existing Government paper. The shortage of coal in Bombay was a serious one, the difficulty being the absence of double railway tracks to that centre, which should be constructed when practicable. The income-tax was unpopular because it fell upon so few persons. More efficient collection arrangements, therefore, were desirable. He was glad to hear from the Hon'ble Mr. Hill that research agricultural work was being continued in spite of the war. In conclusion Mr. Birkett expressed grateful thanks on behalf of the commercial community of Bombay for the efforts that had been made to keep the Government of India in touch with their needs. Demonstration of this appreciation would be visible when His Excellency passed through Bombay next month.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy, after observing that the present budget had increased the people's confidence in Sir William Meyer, suggested the desirability of considerably reducing, if not altogether avoiding, the expenditure on fodder concessions by encouraging a proper system of fodder storage in the areas specially liable to famine. The method, which if practised as it might without difficulty be done, might save us some six lakhs of rupees. In view of the weak feeling noticeable in the market regarding the 3½ per cent Government promissory notes, he would request an early announcement on the proposed conversion scheme. Turning to the settlement of fiscal policy after the war, he opined that it was an imperative necessity to secure for us most-favoured national treatment among the nations of the world. In the matter of Indian emigration he thought that it would satisfy all if, while securing complete reciprocity as between India and the Colonies, sufficiently large areas overseas, well suited for Indian life, were reserved for Indian emigrants. After explaining his satisfaction at the attitude of the Government towards the excise duty on cotton and the pearl industry, and expressing incidentally his sincere regret at the coming retirement of Sir William Clark, he passed on to the present rate of infant mortality in India which required urgently a thorough enquiry. The figure 19.9 per cent which ruled in 1913 was high in all conscience, and they should not rest satisfied till proper medical measures were adopted consequent upon a sifting enquiry. After referring to the manifold acts of high statesmanship and practical sympathy which marked the Viceroy's tenure of office, he concluded by expressing the hope that the noble policy initiated by Lord Hardinge would continue to animate British Indian administration receiving further development at the hands of his successors.

Maharaja of Nashipore.

The Maharaja of Nashipore said that there had been keen disappointment in certain quarters at there being no duty on raw cotton. As to the income-tax, it appeared that out of a population of 240 millions the tax of only 13,000 had been more than doubled. He regretted that there was no assurance by the Finance Minister that this tax would last only till the end of the war. He said that there was an increase in the expenditure under the head Military, but they should not grudge it at the present time. There was an gradual increase in the Police expenditure, and he would not deprecate it, considering the present condition of the country. But it was a significant fact that the Police was looked upon with suspicion and the public had very little confidence in it, and he hoped, that the Government should enquire into the reason why there was no co-operation between the Police and the people. In conclusion he said that Lord Hardinge had placed the whole country under a deep debt of gratitude and had captured the hearts of the people by his sympathetic and statesman-like policy.

Mir Asad Ali Khan Bahadur.

The Hon. Mir Asad Ali Khan Bahadur began by congratulating the Hon'ble Finance Member upon the satisfactory Budget for 1916-17, which was evidently the result of considerable labour, circumspection and forethought. While agreeing to the rise in the rates of the import tariff, he was opposed to the enhancement of the salt duty by 20 per cent. He then strongly advocated strict economy in public expenditure, especially in view of the probable continuation of the war and its after effects. While deprecating the large and growing public expenditure as out of proportion to the growth of public revenue, he thought there might be, under the present circumstances, some justification for such increase. But in any case economy was to be introduced into it, civil administration in particular. Police expenditure had been growing rapidly for the last four years, about 16 per cent, as the figures rose from 698 lakhs in 1912-13 to about 839 lakhs as budgeted for 1916-17. More than a fair proportion of this increase, he believed, was due to a rise in the charges of the Criminal Investigation Department. While he was not against incur

TELEGRAMS.

ring legitimate expenditure on the Police without sacrificing efficiency, he was opposed to a rapid increase of expenditure on that head which merely sought to strengthen the force abnormally with seeming efficiency, lest the public money be wasted on an enterprise of doubtful utility. He next referred to the heavy costliness of the Indian administration and said that the salaries of high officials were much higher in India than in any other part of the world, except perhaps the United Kingdom. Referring to the progress of Mahomedan education, the Hon'ble Member warmly thanked the Government for their recurring grant of Rs. 30,000 towards the expansion of Mahomedan education in Madras. He requested the Government to sanction the grant of a few scholarships in Madras as in Bombay and the Punjab, and the appointment of a Mahomedan Inspector as well as an Inspector of Schools for Madras, so that Mahomedan education in their hands might be specially taken care of. Speaking next on Council Reform, the speaker said that the relation between the official and non-official members was on the whole satisfactory, but the actual work done in the Council was necessarily small under the present rigid constitution of the Council. He therefore emphasised the need for more than one Indian on the Executive Council, further expansion of Legislative Councils, the introduction of a larger elective element, greater freedom of discussion, wider angle of vision and greater mutual understanding and sympathy. In conclusion, he paid a tribute to His Excellency's liberal and sympathetic administration by referring to a few notable incidents during his regime, such as the restoration of Delhi to its pre-eminence as the historic capital of India, the settlement of the Indian question in South Africa as well as of the Cawnpore mosque affairs, and the despatch of Indian troops for the first time to Europe. He hoped that Lord Hardinge would continue to take a deep and abiding interest in Indian affairs, and that when the time came His Lordship's weight and influence would be thrown on the side of India so as to enable her to share the joys as well as the burdens of the Empire as a self-respecting partner in the great Imperial federation.

Congratulatory to Lord Hardinge.

Sir William Clark.

The Council reassembling after lunch Sir William Clark said that as Vice President of the Council, he felt it his duty to offer to His Excellency the felicitations of the Council on His Majesty the King-Emperor's conferring on him the most noble order of the Knight of the Garter. ("Hear, hear" and cheers.) It was a source of intense satisfaction to India, and specially to the Council with which His Excellency was intimately connected, to have the privilege of congratulating him on the eve of his departure from India. It was at an unique occasion that the announcement came when His Excellency would be presiding for the last time over his full Council.

His Excellency the Viceroy.

thanked the council, acknowledging the warm congratulations.

Budget Discussion Resumed.

RAI SITA NATH RAY.

The discussion of the Budget having been resumed, Sita Nath Ray referred to the part played by India during the war, and said that it was an unique spectacle that princes, ruling chiefs, and people should be offering their all for the safety of the Empire. He next referred to sanitation and education, and said that the Hindu University was a crowning act of His Excellency to promote education in India. He eulogised the many services which His Excellency had rendered to India.

Mr. Surendra Nath Bannerjee.

Mr. Surendra Nath Bannerjee said that the Budget had been the subject of so thorough a discussion in connection with the new taxes that one would imagine that there was no room for further debate and controversy; but questions of policy arose from financial considerations even independently of finance. The enhanced salt duty had been opposed by the Indian Members of the Council, and that was the verdict of Indian public opinion. The speaker had suggested that the taxation was unnecessary and that the situation might be met by a loan. He was ridiculed by the Finance Minister who appealed to a character in fiction for illustration. They dealt with facts and not with fiction, and when the Finance Minister did that the situation was well high desperate. While the customs duty was raised all round, the import duties on cotton fabrics escaped the general rise. The Government of India was apparently helpless, but the fact showed the necessity for speedy recognition of fiscal autonomy. It was a pity that fiscal autonomy was not referred to the Committee newly appointed, but it would be open to the Committee to point out that protection was necessary in respect of Indian industries, and the accumulation of such instances would strengthen the cause of fiscal autonomy. Associated with fiscal autonomy was the financial independence of the provinces. The Finance Minister was considering a scheme for further devolution in the administration of provincial finance. He hoped it would be accompanied by an increase of popular control. Sir William Meyer had pointed out the splendid contributions of India to the war. In 1915-16 they were ten million pounds, in 1915-16 they were estimated at 18 million pounds, and in 1916-17 20½ million pounds. Mr. Bannerjee appealed to the Finance Minister not to deduct small holders from Government securities not liable to pay income tax, and then afterwards refund the money. In many cases no application for refund was made. Mr. Bannerjee appealed to the Government to see that conflicting theories did not paralyse the efforts to suppress malaria. Some real work in definite areas had to be done. Improvement in rural sanitation would kill malaria. He concluded with an eloquent tribute to the services which Lord Hardinge had rendered to India. His Excellency would go down to history as one of the greatest of Indian Viceroys.

Mr. A. K. Ghuznavi.

Mr. A. K. Ghuznavi, in the course of his speech, said that the thought which was uppermost in his mind to-day was that this was the last occasion on which His Excellency would preside over the deliberations of this Council. It was his duty, therefore, to give public expression on behalf of the Moslem community to the gratitude which his community felt for the manifold benefits which the

Muslims had derived during His Excellency's regime. Leave for Jumma prayers was granted by the Government. The list of the public holidays under the Negotiable Instrument Act did not include in some provinces notably in Bengal, any Moslem holidays. Idul-uz-Fitr, Idul-Uz-Zuha, Mohurram and Bar-i-Wafat. The first three were now included, and he hoped that Bar-i-Wafat too eventually would be included. Facilities for religious instruction in schools, receiving Government grant would also be given as the result of the action taken by the Government. His Excellency had also bestowed sympathetic thoughts on the question of the removal, so far as possible, of the hardships which Hadjis had now to undergo in the performance of their Hajj. Mr. Ghuznavi pointed to the magnanimity of the Government in permitting the shipment of foodstuffs to Jeddah. He said:—"These instances, my Lord, are but a few amongst the numerous benefits that the Muslim community in particular have derived at Your Excellency's hands. I am sure I am only voicing the general opinion of the people of India as a whole when I say how greatly we appreciate and how deeply we are grateful for Your Excellency's liberal instincts, and how responsive Indians are to the good work done and the generous policy adopted. It is only men of strong individuality and liberal instincts such as Your Excellency, who can overcome narrow obstructions to progress and advance the real permanent well-being of the people." Mr. Ghuznavi congratulated the Finance Minister on his cautious budget. He deprecated the additional tax on salt, but accepted it as a temporary measure, and asked the Finance Minister to give an assurance that this extra tax would be repealed after the war. He was glad that the Finance Minister adopted the suggestion he made last year about increasing the income-tax, and thought that the people occupying positions of ease and affluence ought not to grumble if they had to pay a few extra rupees in the interests of the Empire. Mr. Ghuznavi urged the claims of his community for preferential treatment in matters of education and advocated free and compulsory education when the time came. He once more drew attention to the enormous spread of the drug and drink habit. He frequently looked forward to the time when the disability under the Arms Act would no longer exist, at least no preferential treatment in the matter of gun licenses would be meted out to European aliens, and said that if the Arms Act still remains on our statute books it should be made alike applicable to Europeans and Indians.

Sir Ebrahim.

Sir Ibrahim Rahimtulla agreed with those of his colleagues who spoke of the budget as the war budget and referred in this connection to the increase in military expenditure by about two millions and half over our normal rate, an increase directly responsible for the deficit and the consequent increased taxation. He did not object to this for he wished to give a free hand to the Government in the matter of expenditure when the war was going on, but he trusted that this additional expenditure would not form a permanent burden upon us. He very strongly thought that it was uncalled for to add to our normal expenditure on military purposes after the war in view of the splendid loyalty and goodwill maintained in India and in spite of the large drain upon regular soldiers usually stationed here. Mr. Stewart had suggested ways in which new taxes if necessary, might be raised but he thought that the jute trade which had been paupering on conditions arising from the war ought to bear the greatest part of the burden. Even an increase of one anna in the cost of third class tickets was very heavy burden on poor passengers.

Mr. Shafi.

Mr. Shafi said that with the war still prevalent it was inevitable that Indian budget should bear the impress of abnormal financial conditions. The scheme of additional taxation to make up the deficit though not entirely free from objection, was on the whole discriminately conceived. India had responded loyally and made willing sacrifices which were bound to leave their mark on history and create new bonds of citizenship. He said that more than 50 percent of the entire number of recruits had been drawn from the Punjab and she had also set a notable example to the rest of India, by providing a fleet of aeroplanes, the fund for which exceeded in amount the whole of the overseas aeroplane fund. In conclusion Mr. Shafi highly eulogised the services of Lord Hardinge in the cause of education and sanitation also for his advocacy of the right of Indian troops to take part in European War, and his action connected with the recent expansion of the provincial Legislative Council of the Punjab. He said, that for the last act he was grateful also to Sir Michael O'Dwyer.

Mr. Abbot.

Mr. Abbot congratulated the Finance Minister on the clear, able budget. He said His Excellency's departure from India would be a blow to the country. During Lord Hardinge's Viceroyalty India had made a steady progress. Referring to taxation he said that the increased taxation on salt would be the poor man's contribution to the war. He pleaded that the seats in Provincial Legislative Councils would be reserved for members of the domiciled community. Though it was not the present time to plead for special privileges yet he hoped when the time came the claims of the domiciled community would not be overlooked. He said that the members of the Anglo-Indian community should be given facilities to enter into the Regular Army.

Mr. Abbott continuing said that he had received from the Adjutant General a pamphlet dealing with the conditions upon which the Anglo-Indian force recently sanctioned by the Government of India might be raised. The bar sinister had been lifted and they had been given their Magna Charta. For this and other favours he had already tendered the most grateful thanks of the community.

Mr. Setalvad.

Mr. Setalvad paid an eloquent tribute to the services which Lord Hardinge had rendered to India and associated himself with the sentiments expressed by his colleagues.

Mr. Rayanagar.

Mr. Rayanagar said that the significant note in the budget was the statement of the Finance Minister that one of the results of the war would be the increase of military expenditure in the future. This was a point upon which a clear expression of public opinion was necessary. The war must have made it clear that a change in the military policy of the Government was necessary. The people had long been excluded from

all association with the defence of the country, both internal and external and the result was that in spite of her teeming millions India at this hour of trial was unable to put on the field an army in proportion to the magnitude of the operations. The speaker pleaded for throwing open commissioned ranks of the army to the members of aristocratic houses. He asked the Government to undertake a thorough enquiry into the economic condition of India and in conclusion said that His Excellency had spared no pains to better the conditions of the Indian people at Home and secure for them a dignified place abroad for which all India was grateful to him.

Mr. Achariar.

Mr. Achariar said that the fresh taxes imposed this year should not be removed except the salt tax. Referring to the Telegraph Department he criticised the granting of concessional rates for telegrams to newspaper, also the supplying of news to Government Officers. He eulogised the services of Lord Hardinge.

Pandit M. M. Malaviya.

Pandit Madan Mohan Malaviya hoped that the Industrial Commission would enquire fully into the economic needs of the country. He said that His Excellency's experience would enable him to realise the needs of greater expansion of the Councils. He asked His Excellency to carry home to His Majesty the King Emperor India's devotion to His Person and Throne and a message to Englishmen that India fully sympathised with them in their present crisis. India fully realised what Englishmen had done during the present war to maintain the glory of the Empire. He only hoped that his countrymen were able to do as much as Englishmen had done.

Nawab Sayyid Mahomed.

Nawab Sayyid Mahomed expressed disapproval at the omission of imposition of taxation on cotton imports. He said that His Excellency has guided the destinies of India at a time which demanded all the resources of statesmanship.

Mr. Madhu Sudhan Das.

Mr. M. S. Das associated himself with all the sentiments expressed by his colleagues regarding His Excellency's services to India. He said that he was the one Viceroy who had raised India to a place higher than that hitherto occupied. He said that Behar and Orissa had special reasons to be grateful to Lord Hardinge.

Sir William Meyer.

Sir William Meyer in replying expressed satisfaction that the Budget had been so well received. Great care had been taken to distribute the necessary new burdens as fairly as possible. He congratulated his non-official colleagues upon the business manner in which they had dealt with the proposals of the Government. As regards whether new taxes would be continued after the close of the war he could only repeat what he had already said. As regards the terms for the new loans he was fully aware of the importance of the subject. He would be going down to Bombay shortly and would consult with the representatives of the Banks and others, and he welcomed notes from any members who might have suggestions to offer. In regard to sanitary expenditure the question of separate accounting might be considered. Mr. Stewart's criticisms of the new taxes came somewhat late. Railway and postal charges which he suggested as alternatives to the income-tax would have fallen upon the poor. As regards Pandit Malaviya's plea for economy, he said that as Finance Minister he saved money which he could. As regards Mr. Achariar's remarks regarding telegraph charges he said that they would no doubt be carefully considered by Sir William Clark.

After Sir William Meyer had spoken His Excellency the Viceroy brought the session to a close in a lengthy speech. He spoke for 55 minutes and at the conclusion declared the Council adjourned "sine die." Amidst cheers the meeting came to a close at 5.30 and a little while after the members and the Viceroy were photographed.

The Viceroy's Speech.

Before I deal with the budget and other matters I wish to thank the Hon'ble Members for the very kind and appreciative remarks that they have been pleased to make on my administration in their speeches to-day, and to assure them how highly I value their words and how much I shall always treasure the remembrance of the very friendly sympathy of the members of my Legislative Council at this the last meeting over which I shall preside before I leave India. I am profoundly grateful to you all.

Budget Received with Approval.

I have to congratulate my hon'ble colleague Sir William Meyer upon the reception accorded to his budget. In the earlier years of my Viceroyalty it was our good fortune to be able in effect to give back money to the tax payer, but on this occasion we have had to raise additional revenue on a considerable scale, and it is a remarkable circumstance that a budget in which new taxation is the foremost feature has been received with more general approval than perhaps any budget of my time. I attribute this to two causes. First, we have done our best to distribute the new burdens fairly and this has been recognised but chiefly, I think, we owe the easy passage of our fiscal proposals to a very general feeling of public spirit which desires to help the Empire at this time of need. In this respect the Council has faithfully reflected the general body of public opinion outside and I am grateful to you and to those you represent for thus strengthening our hands. Any measure which fortifies our general financial position is a real service in the prosecution of the war, and, though I am happy to say that in some respects our position is stronger than might have been expected, I can assure the small minority which still doubts the full necessity of the new taxation that our budget dispositions take by no means an exaggerated view of the contingencies for which we ought to be prepared.

A Policy of Development.

I do not propose on this occasion amid the pre-occupations of the war period to embark on any full review of the financial history of my administration. Our policy before the war was one of development material and social. Our productive capital expenditure had reached by 1914 a scale previously unattained for education and other special purposes. We had increased the permanent resources of the provincial Governments by one million a year, and to the extent of 7 millions more in non-recurring grants. We had reason to hope for a gradually increasing utilisation of India's available resources through the borrowing policy pursued during Sir William Meyer's incumbency of the Finance Minister-

TELEGRAMS.

ship generally. I think we may claim we had succeeded in matters of banking, currency and the like, in getting into closer working association with the commercial community, and finally our whole finance and currency system had recently been overhauled, and we had hoped to make a fresh start on more progressive lines. These hopes and activities have been disappointed and arrested by the war. India, however, cannot complain if the even tenor of her progress has been checked. Her financial system has well withstood the strain of the last 18 months and she has not had to suffer the complete upheaval of her trade and the diversion of all her energies to other channels. The measures which we have taken this session will I hope, secure her financially in the 12 months which are before us, and she may hope to emerge from the war in a strong position. I think I may congratulate this Council and the country that this strength has been obtained with relatively so small an addition to her fiscal burden.

Cotton Import Duties.

Sir W. Meyer has explained the attitude of His Majesty's Government towards the proposals made by the Government of India that in the new taxation proposed in this budget the import duty on cotton should be raised leaving the excise duty on cotton at its present rate, an assurance being given by His Majesty's Government of the future abolition of the excise duty as soon as the financial situation would permit of such a course. He has also explained that His Majesty's Government feel that the raising of this question at the present time would be unfortunate since it would provoke the revival of old controversies at a moment when it is specially desired to avoid all contentious measures both in England and in India, that they might not prejudice the ultimate settlement of larger issues raised by the war. I need hardly say that the Government of India have no desire to create a controversy here, in England or anywhere else at the present time by the discussion of questions affecting Indian interests, but they are glad to have had the opportunity of placing on official record their views that the import duties on cotton fabrics should be raised and that the excise duty should for the present remain at its actual figure and an assurance given that it would be abolished as soon as the financial considerations will permit. But His Majesty's Government in expressing their desire that a conflict should not be raised at the present time over the cotton duties have made a definite declaration which has already been quoted by the Finance Member in his speech introducing the Financial Statement, but which I now repeat as I regard it as of very great importance to India as follows.

The Actual Words of the Home Government

"His Majesty's Government feel that the fiscal relationship of all parts of the Empire and the rest of the world must be reconsidered after the war, and they desire to leave the questions raised by the cotton duties to be considered at the same time in connection with the general fiscal policy of the Empire and with the share military and financial, taken by India in the struggle. His Majesty's Government are aware of the great interest taken in this question in India and of the impossibility of avoiding all allusion to it when new taxation has to be raised, but they are confident that a discussion of this particular issue could only be harmful now."

Fiscal Relations to be Reconsidered.

I wish to be very careful in not reading into this declaration an interpretation which would not be justified, but I think that I am fully justified in saying that it contains an assurance that the fiscal relations of India in the Empire towards the Empire and towards the rest of the world will be reconsidered after the war in connection with the general fiscal policy of the Empire, and that the best interests of India are being taken into account in postponing a decision about cotton duties which after all form only a small fraction of the fiscal system built up in India. We are all unanimous I think as to what the best interests of India in connection with the cotton duties may be and I regard the declaration that I and my Government have been authorised to make in the name of His Majesty's Government as a far-reaching pronouncement of statesmanship and full of hope and promise, implying, as it does the possibility, or I may even say, the probability, of a broad reconsideration of the fiscal interests of India from a new angle of vision. It seems to me to mark a new departure that it places the future position of India much higher than would have been done by the simple acceptance of the proposals of the Government of India and I think that the Government and people of India may with this declaration before them await the future with patience and confidence.

Indian Indentured Emigration.

In closing the discussion on his resolution on the 20th instant relating to the abolition of Indian indentured emigration the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya asked that the Government would as an interim measure take steps to mitigate certain abuses and hardships in connection with the recruitment of labour in India and its despatch to the colonies. One, at any rate, of his proposals referred to a matter which was then under consideration and I thought it best to take a little time for examining it, before I replied. I am happy to say I find myself able to meet him on most of the points he brought forward. With reference to his first request my Government propose to ask Local Governments to examine carefully the conditions under which recruitment for the Colonies is carried out in the next place the Government of India will take an early opportunity of arranging for the insertion in the agreement of all necessary particulars regarding the penal provisions of the contract. With reference to the Hon'ble Pandit's third request I think the best way of meeting it is by our asking the Secretary of State that the attention of the Colonial Governments should be drawn to the religious objections that are felt by many Hindu castes to such forms of employment as those which he mentioned.

The Terrible War.

Another six months have passed since I last addressed you in Simla on the subject of the terrible war now devastating Europe and we seem to be still a long way from its close. In the Western Theatre of the war the British and French Allies steadfastly maintain their position and are every day growing stronger in numbers, material and supplies. No very serious attack has been made on the British lines that

has not been easily defeated and the French with their usual bravery have most gallantly resisted and driven back with tremendous losses immense masses of German troops that had been gradually collected by the German commanders in order to make a supreme effort for a decisive victory before the moment arrives when they anticipate and dread of a general advance on the part of the allies. This advance will probably not be long deferred, and you may rest assured that it is being deferred only in order to make it when the time comes the more deadly.

On the Austro-Italian front the Austrians are being slowly but surely driven back by our gallant Italian allies. The theatre of war in which the most decisive results have been achieved has been in the Caucasus and in Northern Persia where the Russian Generals have gained some remarkable successes, including the fall of the fortress of Erzerum, regarded in Constantinople as impregnable and the storming of Bitlis less than 100 miles from the Tigris together with the capture of immense quantities of prisoners, guns and material, while in North Western Persia the rebel gendarme and the Turks with them have been repeatedly defeated, so that the brave Russian troops have now, it may be hoped, finally destroyed Germany's hopes of making Persia, as she has already made Turkey the cats paw of her insensate ambition.

Unfortunate Development in Balkans.

There have been unfortunate developments in the Balkans owing to the treacherous intrusion of Bulgaria into the war against Russia, her liberator in the past, and England and France, her supporters and well-wishers in all her legitimate aspirations. Serbia and Montenegro have after a glorious struggle against overwhelming forces temporarily ceased to exist as Kingdoms, but the Allies are confident that the Teuton and Bulgarian forces will be ultimately expelled from the lands they have occupied and ravaged in the Balkans, just as Belgium and Poland will witness at no distance time their deliverance from the cruel yoke that Germany has temporarily imposed upon them. There may be some who question upon what such confidence is based and to those it may be confidently replied that while Germany and Austria are slowly but surely bleeding to death and unable to compel by any decisive success the peace which it is known that they now desire, England France Russia and Italy are daily growing stronger and by close and active co-operation, both military and economic are exercising a pressure which will soon become irresistible. As I said before in the Council last September the deciding factor in this struggle will be the British Sea power. It is the Sea which unites and welds together in a common effort the widely distant territories of the Allies.

British Sea Power the Tremendous Factor.

It is the Sea power that is protecting the shores of India and Indian commerce from the ravages of the enemy, and it should not be forgotten that even if, which God avert, disaster befell the arms of England and her Allies on land, the British Sea power would still remain, rendering Great Britain and her possessions invulnerable, and placing England in the position of being able to impose terms upon the central powers before a single German or Austrian ship would be allowed to sail the open sea with impunity. Not that there can be any doubt as to the ultimate victory of the Allies upon land, but it is the British Navy that is gradually but surely strangling the enemy with a grip that will never be relaxed until peace has been secured on such terms that the smaller powers shall regain their full liberty and independence, and that civilisation shall no longer be endangered by the dreams of conquest and the military despotism of a power which has arrogantly proclaimed might to be right. Until absolute and uncontested victory has been achieved there can be no flinching from our duty and no peace without being faithful to our ideals of truth and liberty and to our responsibilities to civilisation and the future of the world. The German menace that has weighed so heavily on Europe for the past generation must be reduced to impotence and permanently removed.

Foreign Affairs Nearer Home.

Turning to foreign affairs nearer home it is pleasant to be able to state that in Persia there has been a very distinct improvement in the situation. We are on the most friendly terms with the Persian Government who have at last realised the danger to which their country was exposed by the machinations of German and Austrian bands and are doing their utmost to suppress them. I need hardly say that in their efforts to restore order the Persian Government will continue to have our hearty co-operation and assistance in any way that they may desire.

Amir Friendly.

Our friend and Ally, the Amir of Afghanistan continues to maintain very friendly relations with the Government of India, and has renewed his assurances to observe an attitude of strict neutrality, and we have naturally in full confidence in his Royal word. On the frontier perfect tranquility has for some time prevailed except for raids by gangs of Mahsuds in the Dera Ismail Khan district. The cup of their misdeeds is already overflowing and the day of retribution is at hand. As soon our preoccupations elsewhere are relieved and when it suits our convenience it will be necessary for the Government of India to take drastic steps to put an end for ever to the campaign of murder and plunder that has disgraced the Mahsud tribe during the past few years.

Bengal Dacoities and Murders.

Except in Bengal, where I am sorry to say there has been a regrettable number of murders and dacoities which dim the fair fame of that province, and which every effort should be made not only by the Government but by the people themselves to suppress the internal situation of India could hardly be more favourable, and it is a source of profound satisfaction for me on the eve of my departure to be able to say so.

German Designs to Create Trouble in India.

We do not feel the shock of battle here as the nations feel it in Europe but we have had ample evidence of German designs to create trouble in India which have so far proved abortive based as they were on the fallacy that India would be disloyal to the Empire. During the past 20 months of the war the people of this land have displayed a loyalty and patriotism deeply appreciated by the Empire at large that have been beyond all praise and have entirely justified the confidence and trust that I reposed in them.

Unparalleled Loyalty of India.

The Indian heads of Government have told me that never in their experience have the relations between the Government and the people been closer or of greater confidence, and I readily believe them. When I hear pessimistic prophecies or apprehensions as to the future of India I ask myself who 20 years ago, would have predicted the magnificent loyalty of the Ruling Princes and the people of India which we have seen since the outbreak of the war. None ever doubted the valour of the Indian Army, British and Indian but who would have said 20 years ago that it would be possible to send out of India to the different theatres of war army after army of brave and experienced soldiers. When it is remembered that the largest expedition that ever left the shores of India before the present war numbered only 18,000 men and that since the outbreak of the war India had despatched about 300,000 soldiers overseas and has contributed several millions pounds worth of war material to the Empire, I think we have every reason to be proud of the efforts that India has made and of the situation outside and inside our frontiers that have rendered such efforts possible. Many gallant men have, alas, died for their country. Of these the whole Empire is the tomb.

5 1/2 Years of Vicerealty.

As this is the last occasion upon which I shall have the privilege of addressing the members of my Legislative Council there are certain subjects of general interest upon which I would like to say a few words. My stay in India is now fast drawing to a close, and as I look back upon the past 5 1/2 years they seem full of incident and there is much of which India may well be proud, but I cannot help feeling how much there is also that is still left alone that would wish to have seen done and that I am confident will be done in the not far distant future, to secure that peace, contentment and progressive development which must be the end in view of every far-sighted British statesman, who conscientiously recognises the duty of Great Britain towards this country, who remembers the engagement given to the people of this land by successive Sovereigns and who realises that it is only by the study of the welfare of the people and by the reconciliation of the administration with the awakening and legitimate aspirations of the people, that the foundations of British Rule in India can be broadened and solidified.

ENGLAND'S AMBITION.

There can be no finer ambition for my Country than that the future historian may be able to describe how a bruised but ancient country of old civilisation and culture after centuries of invasion and conquest had been uplifted and gradually strengthened till it could stand upon its feet and how the child had become a source of strength and gladness to its mother country. It is difficult as yet to foresee what the results of the terrible war now in progress will be upon the civilisation of the world, but there can be no doubt that national ideals and common aspirations will be purified by the knowledge of the united effort that has been made to crush a debased system of culture founded on the hypothesis that might is right. It is devoutly to be hoped that this sense of unity may prevail long after this war has ceased and that it may be the prelude to the disappearance of all religious, class and racial discord which I unhesitatingly say can be productive only of harm and which tends to stay all healthy development and impede all real progress.

We are Far From Unity.

In no country is unity more absolutely necessary than in India, but unfortunately and I say it regretfully, we are still far from that ideal. It can only be achieved by a real effort on the part of all classes to understand each other better and to inspire one another with mutual sympathy.

Home Rule for India.

During the past few months I have seen mention made in speeches at meetings in the country and in the press of self-government, colonial self-government, and Home Rule for India. I have often wondered whether those speakers and writers fully realise the conditions prevailing in the Dominions such as Canada or Australia which render self-government possible. I wish that some of these could visit the Dominions and see for themselves. A study of the history of the Dominions would show that the development of their present self-governing institutions had been achieved not by any sudden stroke of statesmanship, but by a process of steady and patient evolution, which has gradually united and raised all classes of the community to the level of their enhanced responsibilities. I do not for a moment wish to discountenance Self-Government for India as a national ideal. It is a perfectly legitimate aspiration and has the warm sympathy of all moderate men, but in the present position of India it is not idealism that is needed but practical politics and practical solutions to questions arising out of the social and political conditions in this country.

You Must Grapple With Realities.

We should look facts squarely in the face and do our utmost to grapple with realities. To lightly raise extravagant hopes and to encourage unrealistic demands can only tend to delay and not to accelerate political progress. I know that this is the sentiment of many wise and thoughtful individuals. In speaking thus frankly it is far from my intention to create a feeling of discouragement, for nobody is more anxious than I am to see the early realisation of the just and legitimate aspirations of India, but I am equally desirous of avoiding all danger of reaction from the birth of institutions which experience might prove to be premature. During the past 5 1/2 years I have steadily kept this aim in view and as far as I am able I will do all in my power to help the course of Indian progress in the future. Nothing that has occurred during the past 4 1/2 years has made me change by a hair's breadth my views as to the soundness of the policy defined in that much disputed third paragraph of the despatch of the Government of India of the 25th August 1911, the responsibility for which rests especially upon myself in conjunction with my late friend Sir John Jenkins. The meaning of that paragraph has been much discussed, but as it is written in plain English I see no necessity for explaining it. I only wish to emphasise the fact that it was not contemplated that the policy adumbrated

విక్టోరియా కర్మ విద్యాలయము

సాంవత్సరిక సభ.

ఆరంభము ఏ. జి. కార్ట్యూగారి యజమాన్యము క్రింద విక్టోరియా కర్మ విద్యాలయపు సాంవత్సరిక సభ నిన్న సాయంత్రము జరిగినది. ఆరంభము మాధ్యమ్యాధికారి, ఆరంభము సర్ మాల్వ నూనట్ల, ఆరంభము ఏ. ఎల్. బట్లరత్న, ఆరంభము జే. పి. బెడ్లనట్ల, ఆరంభము జి. పి. శేషగిరి ఆచార్యులు, ఆరంభము జి. పి. శేషగిరి సహాయక ఆచార్యులు, ఆరంభము గార్డన్ ప్రాజెక్టు, డి. బి. యు. ఏ. బెడ్లనట్ల, డి. బి. యు. ఎస్. మాదావీ, కే. కే. రావుబహద్రులు ఎస్. భవానందము పిల్ల, రావుబహద్రులు జి. వారాహస్వామిశెట్టి, రావుసాహెబు కలవల రామానందముశెట్టి, సి. గోపాలమోహనుగారు ముగిసినది.

సాంవత్సరిక కృత్యాలము

సాంవత్సరిక కృత్యాలము విద్యాలయ కార్యదర్శి డాక్టరు జే. ఆర్. హెండర్సనుగారు నివేదించిరి. ఇక్కడ గ్రంథాల వికలములు పనిచేయుటకు ప్రత్యేకాధికారి గలడు. గ్రంథాల వికలములు తదధికారి చేసిన కార్యక్రమమునుబట్టి కొంత వడి హెండర్సనుగారు ముచ్చటించిరి. ఆ యధికారి పర్యటనము చేయుచుండుటవలన చేతిపనులనుచేయువారిలో పరిచయమై సంగతి నందర్భముల తెలియును. ఎంతెంత సరకు కాలసి యందునో ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రదేశముల మూలమున గల తెలియును. సరకులు అయిపోయిన వెంటనే విద్యాలయమువారు తెలియజేయుక పర్యటనముచేయు అధికారి ఆయా ఆసామిలవద్ద సరకులను కొని పంపుతారు. ఎరకో ఒకరు కాలగుయాలల తిరిగి సంగతి సందర్భములనుకని తెలుసుకుటకు కలిగేలాభములలో నిడియుకట్టి. రాజధాని నాలుగు మాఖములనుండి బోలెడుమంది వద్దనుండి విద్యాలయమువారు కాలసి సరకులను తెప్పించుకొనుచుందురు. మన దక్షిణభాగములో శేయి పరిశ్రమలున్నలో, తెలిసికొనగోరువారికి విద్యాలయమువారు సరకులను తెప్పించుకొనుచు కంపెనీల జాబితా పంపబడును. చేతి పనులు చేయువారికి కిగింత కార్యకర్తలను లేకపోవుటవలన విద్యాలయమువారు ప్రార్థనా కార్యకర్తలను ప్రతిబంధముగ నున్నది. పని వట్టిపప్పు డెల్లను బాగాముచేసిన వస్తువులు రావు కావున చేతి పనివాండ్రును తయారుచేసిన పంపమని కోరన సరకులు సకాలమునకువచ్చుటలేదు. అందుచేత ఆర్డరు మానుకోవలసివచ్చును. తగిలంత బందోబస్తులేవోడ నాలుగు మాన్సుని పనిచేసిన సరకులను చేయవలయుంక కార్యకర్తలను తక్కువగ నగదుచెప్పు. ఇందువలన తమను నిత్యాపాదము గలిగిన ఇంతకంటె తృప్తికరముగ పనిచేసిన యేర్పాటుల చేయుటకై సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. దక్షిణ భాగములో తయారగు కస్తుల సమూహాలను పంపమని కలకత్తా వద్ద కర్మకారముల కార్తాధికారి కోరగ అక్కడ టిటిల యేర్పాటు చేయబడిన వాటిని వస్తువద్దరకు కాలకు విద్యాలయమువారు నాణ్యమైన సరకులను పంపించిరి. సమస్తాగ దొరకు నట్టియు త్వరతోనముగ్రహించుటలేదు. వస్తువులను మాత్రమే పరిశీలించి పంపిరి. మెమోరీలునుమందించిన జరిగినవికర్మములను అజరిగిన కంపెనీలను (1914-15) రూ. 41,714-18-11 ల సరకులను అమ్ముడుపోయినది. మొన్నటి వర్షవర్షము (1915) నందు సరకుల అమ్మకమువలన రూ. 87,546-12-7 లు మాత్రమే వచ్చిరి. ఒక మూలమువద్దను వచ్చినదా! అందువలన మనదేశము నుండి వికోపాదేశములకు వెళ్ళుచున కస్తువులను వారికిగనపర్చి వికరించుటకు విలువ లేకపోయినది. దీనిబట్టిమాడగ విద్యాలయమువారు రుక్మిణినింత అమ్మకము తగ్గిపోలేదు. ఇక్కడి వారు తత్కాలి, భారతీయులు తమకు కావలసిన సరకులను వికేషము విద్యాలయమునుండి తెప్పించుకొనుచున్నారు.

శేషగిరి ఆచార్యులుగారు

హెండర్సను గారు చదివిన రిపోర్టులోని యంతములను అంగీకరించవలసిన దని జి. పి. శేషగిరి ఆచార్యులుగారు సభ్యులను కోరిరి. పాత కాల నిర్వహణ మునకు తోడ్పడిన తప్పులనుకూడ. కార్యదర్శియు ప్రశంసనీయులని ఆచార్యులుగారు నడిపిరి. జమీదారులు మున్నగువారునుసమస్త లందువలన తమిళానముంచినయెడల మరలసరకు ఖర్చు కాగలదు. కృత్య సరకులు నానాటికి ప్రియమైపోవుచున్నది. కావున దేశీయకర్మియులను మరింత ప్రోత్సహించుచుండుటవలన ఉపన్యాసముల కోరిరి. తంజావూరు, తమిళనాడు, మున్నగు పారిశ్రామిక స్థానములందు కొద్దిపాటి పరిశ్రమలను జనప

కలసివదిని అయ్యునుగారు నూచించిరి. ఇందువలన చాల లాభ కరముగ జరిగెను. కళలను గురించి ప్రజలకు నుంచిచెడ్డలను చెప్పటకు ఒక ఓవర్నియను నియమించవలసినదని మూడవ వీరు నూచించిరి.

ప్రేమగుగారు.

ఆరంభము గార్డన్ ప్రేమగుగారు రిపోర్టును అంగీకరించవలసినదని బలపరచి, అమ్మకమునకు తగిన సరకులను తయారు చేయుటకు యజమానునియూ, మన కలిగివులవలన తయారు అయిన సరకులు వాగా వికరించుచుండుట చేయుట మాఖ్యమనియు నెలవిచ్చిరి.

అగ్రాధికారిగారి ప్రసంగము.

తరువాత అగ్రాధికారిగారి కార్యముగారు ఉపన్యాసించుచు నీ విద్యాలయము కేవలము దబ్బుచేసికొనుటకే యుండలేదని చెప్పిరి. గ్రామములలోని చేతిపనివాండ్రు మాస్టరులను నైపుణ్యమున, కృత్రిమతనమున పాహాయ్యముచేయుట, కళలకు సంబంధమైన సాందర్య రాశి కృత్రిమతనము నీవిద్యాలయమువారు చేయుట. కళలందు కృత్రిమతనమును చిత్రించుట చేతి పనిచేయుచు ఉత్సాహమును కలిగించుట యే విద్యాలయపు ధర్మము. పారిశ్రామిక స్థానములందు తగినవారిచే ఉపన్యాసములిప్పించిన వాగుడునని కార్యదర్శిగారు నూచించిరి. చిన్న కరకర్మములను అమ్ముచేయుచి ప్రజల మదితక్షణ పండిత్యములకు, ఇట్లు చేసినయెడల సంఘమువారి యుద్దేశములు నెరవేరగలవు.

సంఘాధ్యక్షుని కమాధానము.

విద్యాలయధ్యక్షులు ఆరంభము మాధ్యమ్యాధికారి వారిగుగారు సభాధ్యక్షులకు నందనము లిచ్చించుచు, ఏయే సంగతిసందర్భములలో విద్యాలయమును నెలకొల్పికో ఆయా స్థితిగతులను, ఉద్దేశములను పేర్కొనిరి. తరువాత సభ ముగిసినది.

భారతీయ విద్యార్థులు.

(సర్. రవీంద్రనాథ ఠాకురు)

ఇటీవల కలకత్తా రాజధాని కళాశాలయందలి విద్యార్థులకును, యూరోపియను పండితులకును జరిగిన కలతలనుగూర్చి వివరించుటకు నేను సంకల్పించుచున్నాను. దీనికి కారణము ఇట్లుచేయుట చుంచికాదని మనస్సున తోచుట. భారతీయ విద్యార్థులకును, యూరోపియనులకును పరస్పరమైన మ్యుమెన్షన్లకు ఉదయించినయెడల, దానిని గూర్చి చాల మెలకువతో విచారణలు చేయవలెను. కాని దానిని కష్టపెట్టు గూడదు. నిజముగా ఇప్పుడు దానిని గూర్చి అందఱును గుసగుసలాడుకొనుచున్నాము. తనయందలి విషయాను వేడల గలిగియుండు సత్తులకడ్డ ఎప్పటికైనను పగులకూడదు. దానియందలి వ్యాధివ్యాధియలను ఇప్పుటికి బయటికివచ్చిరి. కలకత్తా ఇక కడవటి తీర్పును, కత్తును చెప్పవలసి యున్నది. ఇది చెప్పటకష్టము. పారిరంభమునందు, ఇది విద్యార్థులకుందగిన పనిగాదు. క్షీణింపవలయు ననియెడల, సాధారణముగా ఆక్షేప నిర్వహణమిడికి వచ్చుచుండును. కొదవనిమందలించుటకు భయపడుచున్న అత్త ఆక్షేపముతో తన కయరు తిరుగకుండు మాతురినే కొట్టుచుండును. వ్యాధికర్తలు దీనివిషయమై యొకను ఒకరినించుచుండగా, ఒక విషయక కాలాధికారి భారతీయవిద్యార్థుల కేటానమునకు కొన్ని నూచనలను బంపెను.

విద్యార్థులు తమఉపాధ్యాయులయెడ అక్రమముగా ప్రవర్తించుట కడుమాన్యును. ఇట్టిచర్య వారిమార్గదర్శి తాతముగా కరిగింపవలెను. ఇది సహజస్వభావమునకు విరుద్ధముగానూడ ఉన్నది. భావదాతలగు మహాత్ములయెడ విధేయతయును ఆరాధనయును ప్రకటించుట. ప్రకృతి ధర్మము ఇది విషయమైన యెడల దానిని సరలించుట మనుష్యునికి, సరలించుటకు ముందు అట్టివైషమ్యమే మొదల పెట్టురాగలిగినో విచారించవలయును.

కలకత్తాలోని భారతీయ విద్యార్థి కందు గురుకూర్మిగురుభక్తి మొదలగు గర్వముల కిట్టి వైషమ్యము ఇప్పుడు కలిగినదని కలిగియు వికేషముగా వ్యాపిం. ఇట్టి వైషమ్య మిచ్చు డేలకునించెకో మనము జాగ్రత్తతో విచారించవలెను. బంగళావిద్యార్థియొక్క మనశ్శక్తి కృత్రిమతనమునకు నిజమని నేను చెప్పను. కళాశాలతరగతులలో జదువుచున్న విద్యార్థి రెండవ స్థానంధియందున్నాడని చెప్పకయ్యను. అతడప్పుడే పాఠశాలాభిక్షయనుండి వెనుకటి కొంత స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించును. అతడు అప్పుడే కట్టుకుణము,

వాక్యలక్షణము మొదలగు వ్యాకరణములములను వర్ణించుట మాని తనబుద్ధిని వివిధవిషయములందును బ్రతీకపెట్టుట కారంభించును. ఏ విషయమునం దైనను శ్రమించుటకును ఉత్తరము సాహాయ్యములేక తమంతటామే యోచించుకొని తీర్మానించుటకును స్వాతంత్ర్యము కలదు కలిగియుండును.

ఈ అవస్థానంధియం దతనిమనస్సు చాల నున్నతమైనదిగా నుండును. ఏమాత్రపు అమర్యాదయెవను, తిట్టయినను అతడు భరింపనేరడు. ప్రేమపూరితముగ వాక్యమున కట్టి పోయి తన యపరిమితానందమును వెల్లడించును. సహవాసము మిప్పుడే వికేషముగా నుండును. అతని గుణగుణములను గాని, యోచనలనుగాని, బుద్ధినిగాని మార్పుట కియ్యెవనుయను. వానిమనస్సు కట్టుబడులించితమండి ఎట్లునంచిన వట్లు వంతుడు, గుణభేదము నొందుచుండును.

“ప్రాప్తేషోదేశకలైతుపుత్రం మిత్ర దాతరేత్” అను అక్షోక్తి ప్రియమేకదా! వదువారేండ్లు నిండి పూర్ణాక్షోదైశ పుత్రునిమిత్రులరే జూచుచుండలెనని దీనియర్థము. అనగా పూర్ణాక్షోదైశ పుత్రుడు తనతండ్రినిగూడఒకపురుషునివలెదలంబు కలెనుగాని అపూర్ణులలో నుండుకొను యంత్రము అని భావించగూడదు.

ఇందువలననే అన్ని దేశములందును వికేషవిద్యాలయ పరీక్షలతోపు విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులకు మతితీరదనగా నున్నవారగును, వారితో మతితీర దగ్గర సంబంధము గలవారిగును గడింపబడుచున్నారు.

వారు పారిరంభ విద్యార్థములను ఇదివరకే గ్రహించి యుండెడి; కళాశాల తరగతికికే ఇక అక్షోభమును వృద్ధి కొందురు. అక్షోభమును బడయుటకు వారు స్వాతంత్ర్యమును మెలకువయును, స్వాభిమానమును గలిగి యుండవలెను.

కలకత్తా వారి సమయమున తమగౌరవమును జాగ్రత్తతో పాటించుచుండురు. పాట త్రాచి విడ్డలను పండ్లు వచ్చినప్పుడవి విడ్డల కృత్యపుమానకరములుగా నుండగలవు. అట్లే బాలుడును భావరదనమును మొలచిన వెనుక స్వగౌరవమును, స్వాభిమానము నెక్కువగాజూచుకొనుచు, కలహపండుకు నుండును.

ఇప్పుడే వారు కలహపండువులుగా అగ్రహము తెచ్చుకొని దుండగములను చేయుచుండురు. ఉపాధ్యాయులకు, విద్యార్థులకును పరస్పరము మామమున్న పృథుడు ఈ డుండగములు వైకీక గనంబడక కాల ప్రవాహమున విషయ తరంగములతో గొట్టుకొని పోవును కాని కావలెనని వానిని బయటికి దెచ్చి చూపించెడల అవి ప్రమాదకరములుగా నుండగలవు. స్వాభిమానమును వెల్లడించుచు తమ బుద్ధి బలములను ప్రకటించుకొనుకాలము బంగార విద్యార్థులకును దైవదీక్షితమైనది. సత్కురమలకగు గౌరవమే వారి మాఖ్యకీయును. ఉత్తమగుణము లెప్పుట నున్నను, వానిని ప్రేమించి ప్రాజుచుండుటకు వారి మనోభీష్టుము. వారియందు కృనిధారణత్వమున, బహిర్విషయ గ్రహణత్వమును కృత్రిమించుచుండును. సానుభూతియు, ఉత్సాహప్రబోధనమును వారికి మన మియవలయును వారికి వనమునందు ఎక్కడ ఆరకాశములిచ్చి తమస్వాతంత్ర్యమును బలపఱచుకొనువట్లు మనముచేయవలెను. అట్లుగాక వారిని క్షణాఘోషముల క్రిందకాళ్లతో నిలిపివేసెట్లునలిపి వారియూత్సాహమును, కార్యకర్తలను, కృతంత్రో బుద్ధినివాశము చేసి జడప్రోయులముగా చేయుట దైవావహము గాన యంకేమగును ?

ఉగాదివండుగ బహుమతి. 16 మూరలు మంచి సాగనైనవి. గోమారాత్రిగల చీరలు

రు. 2-8-0, వి. సి. చార్జి 0-8-0

412 ఈ ప్రాతరకముచీరలు బహువాణ్యమైన తెల్లముల్లులతో



తీగలువేసి చుట్టు రమణీయమైన నన్న అంతుకట్టి పున్నది. ఇదికట్టుకొనేదానికి సాగముగాను చూచుటకు సయముగాను యున్నది. చీరలరంగు మారవు. దీనిని మేము ప్రత్యేకముగా వుగాదివండుగకు గాను లెప్పించి వున్నాము. ఇది ధరించినయెడలకలకలంబునందు ఇంతయెంతచెప్పవలసిగాదు. దీనిని చూచు ప్రతివారు తెప్పించుకొనుటకుబలముగా చేసుకొనును.

1 చీర తెప్పించుకొనువారికి 1 జులకడ్డి ఇవము పంపెదము. రత్నంకంపేది, కి, ఇరుళకల కొనెది. నగుగము.

చిత్రవార్తలు

ఉపచారిక-కోగి.

ఒక ప్రెస్ బుక్ గాయములు తగలెను. ఆచట నరసి పు ధను చిత్రావాల కంపిరి. ఆచట నియమితము గాని కోగి తార పాఠశాలకు శాశ్వతము స్వచ్ఛందోపచారికముగా కో గుల కులచర్య చేసిరి. ఆచట కోగి గుణము కలిగిన పిమ్మట నరసి ప్రెస్ బుక్ లు కలెక్షన్. ప్రెస్ బుక్ లలో చేరిన పుచ్చు కోగి పనిచేయు నుపచారిక అయ్యెను.

ఉప-ప్రభు చిత్రావాలలో నీకు సౌఖ్యము గ నందెనా?

కోగి-చాల సౌఖ్యముగ నందెను. ఆచట గొప్ప యిం టి స్త్రీలే మా కులచర్య కలిపిరి. వారు చేతము పుచ్చుకోగి పని చేయువారు గారు. వారి యాదరణ చాల క్లాపాపాకృతి.

విద్యార్థులకు - విశేషము.

వి. నీధర్మ అక్క నీతో మాటలాడ గోతున్నది.

వి. ఆలాగా! చేయ్యతి గలగల పూర్వ మాయాశ్చ కుండిన యాత్మనామకంబై నిధికము నుత్సాహ మిచ్చుచే మైన కలబడినో మనము మాటలాడవలసిన యవసరము లేదు.

సౌందర్యవతి-చాపియును.

సౌందర్యవతి యగు నొక స్త్రీకి విర్రండుచేయునై నా కర మధికము. ఒక నాడొక విండు జరిగినది.

సౌ. నేను విర్రండుచేయునకు చెందిన దానవని కలం కురు కాబోలు.

చా. ఆటుగాను నీవు విర్రండుచేయునకే చెందగలవని కలంచెదను.

ప్రయాణికుడు-అన్న విశ్రాంతి కాలాధికారి.

ప్ర. ఏమండి ఈ ఘోరము నే నెన్ని సార్లు తరిమి నను గూడ ఈ కుక్క మరల నాకర్పియ్యెదదే వచ్చి కూర్చుండి నేను చుట్టకలిపి నోట బెట్టుటకు చేతి నెత్తినపుడెల్ల నా చేతి నుంకను నోటింకనే మాయమందును. దీనిని తరిమివేయుదు మీకు పుణ్య మందును. నేను కష్టముగా కడుపునిండ భుజించెదను.

అ. ఓహో. తెలిసినదండి. నాకరు పొరబాటుకలన కట్టు జరిగినది.

ప్ర. ఏమిచేసినాడు.

అ ఈ కుక్క చాలా నమగలది. దానికి మామూలుగా నీకలెక్షన్ అన్న పేరు పెట్టెయ్యెను. అవ్వెను నది గురి తించినది. నాకరు పొరబాటున అవ్వెనును మీకు తెలిసినాడు.

వృద్ధుడు - యువకుడు

ఒక చిన్న పట్టణమున, నొక చిన్న భోజనశాలలో పని యంతయును ముగిసినది. పనివాండ్లు విశ్రమించిరి. వృద్ధుడగు యజమాని గాడిపోయియున్న చరిత్ర గాగుచుండెను. అంతలో నొక యువకుడు దభావన కలుపుతినీ ధాం ధూ చేయుచు లోపలికివచ్చెను.

య. ఏమిటయ్యెను తాతా-ముసలమృత్యు గాడి పొయిందగ్గర కాల్లుపడుచుకొని మార్చున్నావు. చకచకలాడు తూ పనిచేయక ఇ తేమిటి! ఒక కుపుకు ఒక ముషికి తావు తిండికావలెను. (అని విగ్గరగ నరచెను)

వృ. అయితే ఆ ముషిపిక్కడ నున్నాడు. (తనలో) కుపుకుతోమే ఇచటికి వచ్చిపరగల్గు పోగ్గుచున్నది.

ఇద్దరూ స్నేహితులు.

గృహ యజమాని కేరేగిదిలోనుండి లోపలికి వెళ్లి నపుడు నొక స్నేహితుడొకరికి వచ్చి పుస్తకముల మీద వాలువారికల్లు సోకులు మున్నగువన్నయు తాళముచేయ బడియుండుటకు మాచెన అంతలో యజమాని ఆ గదిలోనికి వచ్చెను.

స్నే. ఏమోయి నీవు చాలా బాగ్గిత్రగలవాడవే. య. ఏమి.

స్నే. అయితే నిమిషములలో మరల నిచటికి రావలసి లోపలికి పోవునపుడు గూడ నీ కన్నీటివాలకును సోకుల కును భద్రముగ తాళముచేసి వెళ్ళితివి. ఇంతస్వల్పకాలములో కట్టుకురె వంగలలోనికి వచ్చెదరా? దీనిపేరే బాగ్గిత్ర.

య. దొంగలు రావగాని నే కన్నీటికిని తాళములు చేసినవని నీకట్లు తెలిసికొనగలిగితివి?

మహా వీరుడు.

ఇరువురు ప్రయాణికు లొకరై బండిలో కలిసికొనిరి.

ఒ. మీరు అధికారికము నుండి వచ్చుచున్నారా?

అచటమిచ్చి ప్రమాదములేమియును కలగలేదా?

రెం. ఒక్కసారిమాత్రమే కలిగినగాని అదిచాలా ప్రమా దరకైనది.

ఒ. ఏమిజరిగిందో వివరించెదను.

రెం. ఒకసారి నన్నొక గొప్పసింహము తరముకొని వచ్చినది. నాదగ్గర తుపాకియున్నదిగాని తూటాలులేవు. గర్భం తరములేక నేను తుపాకిని క్రిందబడచేసి సింహముపైని కలియ బడితిని. అది నామీదకు దుమికింది. నేనొకచేతితో దానిక్రింది దవ్వెదను రెండవచేతితో ముక్కును పట్టుకొని వెకలింపివట్టి కదలకుండ నిలచితిని. అది ఊపిరినెత్త వచ్చినది. ఇది గొప్ప ప్రమాద మనునా కాదా బహుమతిని పొందుటకు తగిన సాహసము చేసినవని యొప్పుకొనెదరా లేదా?

ప్రెస్ బుక్ లు

ఒ. ఏమిటి మీదాక్టరు చాలా నీటుగోటుగా ను న్నాడే. అతడిచటికి వచ్చిచండుల కేమిభాగ్గిత్రము?

రెం. తడవకు రెండురూపాయలు.

ఒ. ఇదివర కెన్ని సార్లును వచ్చెన?

రెం. ఇరువదిసార్లు.

ఒ. మీరతనికి 40 రూపాయ లివ్వవలెనా?

రెం. అక్కర లేదు. రెండురూపాయలను మాత్రమే యియ్యవలెను.

ఒ. ఎటుల.

రెం. అతడు మొదటిసారి వచ్చిచండులకు నేనియ్య వలసిన రుదీ ల నడుగుటకే కేక్కు 19 సార్లునువలెను వచ్చెను. కాని చికిత్సచేయుటకు రాలేదు. ఆ రెండురూపాయలు నే నత కెన్ని సార్లులు తిరిగినను నేనింకను ఇయ్యలేదు. కాన రెండు రూపాయలు మాత్రమే యియ్యవలె నంటిని.

భర్త-నైద్యుడు.

ఒకని భార్యకు వ్యాధి వచ్చినది. అతడు వీడవాడు. కాన నామెను ప్రెస్ బుక్ లు కంపెను. మొదటిసారి అతడు ప్రెస్ బుక్ లు కలెక్షన్ చేసి నా భార్య కెటులనున్నదని అడిగెను. గణ ము కలుగుచున్నదని దాక్షిణ్య చెప్పెను. మరియొక వారము నకు మరల వెళ్లి యాడుగగ నటులనే చెప్పిరి. మూడవ వారము నాతడు మరల వెళ్లెను.

భ-కాభార్యకు బాగుగా గుణముగా నన్నదా.

దా-అమె నిన్న రాత్రి చనిపోయినది.

భ-అమె ఇచటికివచ్చి నెలదినములై నది గడ నేను బాటుగు సార్లు వచ్చితిని. గుణముగా నున్నదనియే మీకు పత్రికాసారియును చెప్పితిరి. గుణమిచ్చి యిచ్చి కటాక్షన మర గము క్రింద కరిణమిచ్చినదా ఏమి. మీ ప్రెస్ బుక్ లు.

కాకు మాని ఆది కేశ వులు శెట్టి గారి చారిటీను.

1915-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 1-వ తేది మొదలు, డిసెంబరు నెల 31-వ తేది వరకు (స్టేటుమెంటు)

జమ వివరము.	రూప	అ	ప	రూప	అ	ప	ఖర్చు వివరము.	రూప	అ	ప	రూప	అ	ప					
యిరువు రొక్కం	1915సం	140	0	9	940	0	9	...				3250	0	0				
ప్రెస్ బుక్ లు ప్రస్తావన	జనవరి నెల							తిరువల్లూరు శ్రీనివాసుల సన్నిధికి వాహనములు తాలూకు	...				800	0	0			
యిరువు రొక్కం	1వ తేది	800	0	0				విద్య వైష్ణవులు	...	1640	9	0	2471	12	6			
							" వైష్ణవులు	...	831	3	6							
ఎక్కికూటర్ల జమ					15050	0	0	వివాహ, ఉపనయనములు, వైష్ణవులు	...	1135	1	0	2925	3	0			
								" వైష్ణవులు	...	255	1	0						
									ఇండ్ల రిపేరు వైష్ణవులు	...	1435	1	0					
								" వైష్ణవులు	...	100	0	0						
								మామూలు కైంకర్యములు: 1. రంగనాయకులు కోవెల	...	806	7	4	1786	2	5			
								" 2. చెన్న కేశవ పెరుమాళ్లు కోవెల	...	154	11	0						
								" 3. సామ్యదామోదర పెరుమాళ్లు కోవెల	...	263	2	6						
								" 4. శ్రీపెరుంబూదూరు కోవెల	...	561	13	7						
								నిలిచిన ఉత్సవములు: 1. రంగనాయకుల సన్నిధి (బుగాళాలో)	...	30	14	9	115	2	3			
								" 2. దామోదర పెరుమాళ్లు కోవెల (కొండుూరు)	...	84	3	6						
								కట్టెణపిందూదేశములోని వైష్ణవ దేవాలయముల జ్యోత్స్నాధారణకు	...				700	1	0			
								తిరునక్షత్రములు: 1. తిరుమధ్యకై ఆళ్వారు సన్నిధి	...				16	8	0			
								" 2. తిరునాంగూరు దేవాలయములు	...				45	0	0			
								తిరువధ్యయనములు	...				200	0	0			
								శ్రీభాష్యకార సిద్ధాంతవర్ధిని సంస్కృత పాఠశాల	...				1609	14	2			
							గ్రంథ కాలక్షేపం	...				300	0	0				
							ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు	...				1080	0	0				
							బాబా ఖర్చు	...	140	13	7	178	9	1				
							ప్రేషనరి	...	12	11	6							
							ఫోన్ చార్జ్	...	25	0	0							
							సిక్కింగు ఫీసు	...				365	0	0				
							యిరువు రొక్కం	...	99	14	4	146	12	4				
							" మద్యాను బ్యాంక్	...	46	14								
					15990	0	0					15990	0	9				

నల సంవత్సరాది సంచిక

ఆంధ్రోద్యమచరిత్రము : అనంతరయుద్ధచరిత్రము !

పంచాంగము

ఆంధ్రమహాదనులచే వ్రాయబడిన యమూల్యవ్యాసములు

అనేక పటములు చిత్రపటములచే విరాజిల్లుచుండును

ముచ్చటగా ముద్రింపబడుచున్నవి

సరిగా సంవత్సరాదివాడు వెలువడగలడు

యుద్ధమువలన కాగితముల కల వేర్పడినను, విశేషము సామ్య వ్యయముచేసి సంవత్సరాది సంచిక పూర్వమువలెనే మంచికాగితములపై ముద్రించుచున్నాము. కాగితముల యిబ్బందివలన నలసంవత్సరాదిసంచికయొక్క ప్రతులు చందాదారులకై మితముగ ముద్రితము లగుచున్నవి. సంవత్సరాదిసంచికను బడయగోరువారు వెంటనే చందాదారులుగఁ జేరుట యుచితము.

ఆలస్యము=అశాభాంగము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల రు.	0	8	0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " " "	"	0	12	0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు

కావలెను.

వేదశాస్త్ర ధర్మపాఠశాల, సెక్కిందాబాదు.

శ్రీ శివానంద పండిత స్వామివారి పాఠశాలకు సాం గాధ్యయనము లై పోదశకర్మాధికారులకు లగువా రొకరును తర్కవాక్యకరణములలో నొక్కదానియందు సమర్థులై కావ్య పాఠమును చెప్పగలవా రొకరును గావలసియున్నాడు కాన రాదలవినవారు వెంటనే యాక్రింది వైదికానుశాసనము నుత్తరమును వ్రాసి వేదము మొదలగు విషయములను తెలిపికోస పార్థకులు.

కం. మార్కండేయ శాస్త్రి,

శ్రీపండిత స్వామివారిమఠం, సెక్కిందాబాదు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

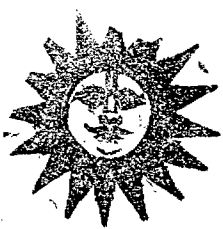
తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములతో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశకనుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుము.

అయ్యవారు:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము, 145, కాంపిధి, మదరాసు అని వ్రాయును.

కుంకుమపువ్వు

కావ్యము



కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమాక్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునక ఖంగీమన వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

శృంగారనైషధము.

ఇయ్యది సంస్కృతమున భట్టహర్షుడను మహాకవి రచించెను. దీనిని తెనుఁగున కీర్తివాఙ్మండను గొప్పకవి అశ్వమేధి హృదయంగమంబుగా శబ్దంబు ననుసరించియు నభిప్రాయంబు గుఱించియు భావంబుపలక్షించియు రసంబుపోషించియు నలంకారంబు భూషించియు నాచిత్యంబాదరించియు నాచిత్యంబుఁ బరిపూరించియు మార్మకానుసారంబున రచించెను. కాన, మూలమునకంటె రసవంతముగా నున్నది. ఇది మిక్కిలి ప్రౌఢమగుటచేత సాధారణముగా పండితులకేకాని సామూలకు గోచరమునకు కష్టము. కావున దీనికి చక్కని లేటమాటులతో టీకయు తాత్పర్యమును వ్రాయించి నుండవలెననుటయునులేర్పి అచ్చుత్తింపవలెను. ఇయ్యది చిన్న వైఖాన మేలైన కాగితములపై ముద్రితమై చక్కని కాలికోలైంపు చేయబడియున్నది. దీని రెల రూ. 8-8-0. పుస్తకము దీనిని ఏకాదశమాసములో కొనువారికి రూ. 2-8-0. కియ్యలగును. తపాలా ఖర్చును పోల్చేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని భాగవతము లగును తరిపేయుదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనులుచేయునో అది చెడి కోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంజముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ పోరట్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వ మెంటువారివద్దనుండి లై సెన్సు యిప్పించి వంతుబడును. యెంచుటకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఏప్రిల్ 16 లేదా నండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మార్చి 31 కు తేది గాని అంతకు ముందుగాని ధరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాపోసంగబడును. ఈ క్రింద నడచుచుండువారికి వ్రాసికొనుడు. (41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

283 24 జనరల్ పీటర్సరోడ్డు మోటారుబండ్లు యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుధానమును బోధనాభ్యాసముల గలపడును. ప్రత్యేక గమనిక:— ఈపాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగరగతియూ,భోజనాదికములు కు ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెలప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభమగును. తయారైన వైకాకానికి కళాధర్మచేయబడును. క్వెస్టు ఖర్చులు దీసికొనబడును. మోటారుబండ్లకి వ్రాసికొనవలెను.

367] నూతన రోమసంహారి బేగంసాహిబ్



బేగంసాహిబ్ యే భాగమున నుండు రోమములనే కాని ఈ నూతన రోమహారి సాపు ఒక కుంభి పుకయోగిం చినయెడల రోమములను నుద్ధముగ పోగొట్టును. చర్మము యొక్క క్వభావమైన రంగును కాంతికి చెనుపుచేయక రోమములనుపోగొట్టునోడు.

ఇది ఒక టే. వెల 8దిల్లల పెట్టెకి 1-0-0పి. ఖర్చు 4 అ. ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ లి., బందరువీధి, మద్రాసు.

కావలయును

చంద్రికా కేశమువాసిని, తేలు మండు కొనువారము. కేశమువాసిని వెల సీసా 1-కి రూ 0-11-0 అ. తేలుమండు వెల సీసా 1-కి రూ 0-8-0 అ. కేశమువాసిని తేలుముయొక్క ప్రాకృత్యమునకు మెచ్చి కడప కలెక్టరుగారకు ఏ. ఆర్. బానర్జీ, పి. వి. ఇ, వి. సి. యస్. గారు బహుమాన పతక మొసగి యున్నాడు. తేలుమండు గుణమిచ్చుచో సామ్య వాచను చేయవలెను. ఏతెంట్లకు నుంచి కమిషనీయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూచినచో మీకే తెలియును. అనేక యోగ్యతాపత్రములు రెంటికిని యివ్వబడినవి. 410 చంద్రికాప్రార్థన ప్రార్థనము. మదరాసు పెసిడెన్సీ

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తీర్ణ విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోకజ్ఞులను గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతివ్యక్తుడును అవశ్యముగా జనున వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్రి మ: శిశంకర్ గోవింద్, ఆంధ్రపత్రికా బోధకాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 219 98 మాంటూరోడు, మదరాసు.

మోటారు సర్విస్ బండ్లు

10, 14 మనస్సులు కూర్చుండి వెళ్లు బండ్లు వెంటనే అమ్మకమునకు తయారుగా నున్నవి. ధరలు మొదలైన వాటికి ఈక్రింద నడచుచుండువారికి వ్రాయుడు:— 40

గ్యాల్లీ అండు కో., 149 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ప్రతిదినమును ముఖ్యముగ పునర్యోగకరమైనది వైద్యవిద్య. దీనియందు మందుల వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144-పుటలుగల పుస్తకము మియిండికద్ద వికర్యులతోకల పోస్తేజి కర్యులకుడ లేక మిథ యిప్పించేటట్లుపుంపేర్చి తిసికొనుటకు నిష్ఠుమలేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు ప్రాయము. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశరజీ, 188 20, చీనాబాబాబాద్, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇది మంచి కస్తూరి చేర్చి చేయబడినది. సువాసన గలదు. అభిష్టము, వాయువు, జ్వరము, నన్ని పాఠము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-కి రు 0-4-0 (దబకో రు 2-8-0.) 254 ఆ యువేదపమాజ్, పాంపూరు, గుంటూరుజిల్లా.

నల సంవత్సర పంచాంగము

నలసంవత్సర సిద్ధాంత పంచాంగము చక్కని కాగితములమీదను ముద్రిత మై విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. వ్యా పార స్థలకు 10-కి రూ. 1-4-0 చొప్పున నీయబడును. పలయు వారు మాఖ శు కి లోపుగ సగము కిమ్మతుకు ముందుగ మనిమూర్తరు చేసినచో మిగిలిన కిమ్మతుకు వి. పి. గ వెంటనే రైలులో పంపబడును. ఆంధ్రపత్రికా వ్యవస్థాపకుడు, పంపుశాస్త్ర 312 మద్రాసు

బెస్ట్ సెన్సిటివ్.

దుర్వాయు నివారణమునకు నియ్యది మిక్కిలి పొగడ్తగాంచినది.

100 మొదలు 500 భాగము లధికమగు నీటితో

కలిపి ఉపయోగింపవగును.

రోగకారకములగు పురుగుల నడంచుటలో ప్రశస్తమయినది.

గేలనుటిన్నులలో నష్టము చేయబడును. 5 గేలనుల డ్రమ్ములు,

30 గేలనుల పీపాలు కూడా గలవు.

ధరలకు ఇతర విషయములకు నీరికి వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండు కో., లిమిటెడు.

227

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LD., MADRAS.

తామర తైలము.

ఎటువంటి తామర తైలము

ను రెండుమూడు సార్లు రాచిన నయమైపోవును.

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 లు

మాత్రము.

జమైకా

సార్వపరిల్లా.

మంచి యారోగ్యము నిర్మలమైన రక్తము ననుసరించి యుండును. స్వచ్ఛమైన మా జమైకా సుగంధిపాల ద్రావకము, రక్తములో నుండు మలినమును సుభ్రక్షరచి ఆరోగ్యమును సాపించును.

బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0 లు.

నైమో.

ఇయ్యది హిందువులలో

ననేకులకు వ్యాపించుచుండు చీడ, గజ్జి మున్నగువాటిని, యొకటి రెండు పూటలలో నడచివేయును.

డబ్బీ 1-కి రు. 0-12-0.

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్బీయు. ఇ. స్క్విత్ అండు కో.,
మండలవ్యాపారులు, కళాండు రోడ్డు,
మదరాసు

వందులు గోరునప్పుడు యీ పత్రిక నుడవారించ గోరెదము.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము

[తదవ్యక్తావ్యక్తము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నివియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయే కాలముల నెట్టి పరిణామములు జరిగినవి? మనుషుల స్థితి మొదలగు నెట్లుండో? కలశేదములేలకలిగే ధర్మము లెప్పుడెట్లు మారునో? అచారవ్యవహారము లెట్లుండూ? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. తరతరముచరిత్రము, నగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతగురులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపక్షమున విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచిమధుస్థాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రేణిమిగులు కులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలిగ్రేండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు. కల 4-0-0 అయ్యుత్తముపతి 5-0-0 కర్పణలు కేటే. కలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

జనమంచి శ్రేష్ఠాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మ్యూసిసిస్ట్ హైమాకూ, కడప.

ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు, కేపురవలు మొదలగునవన్ని సారాయములు, స్పిరిట్సు, నానావిధోపయోగవస్తువులు మావద్ద దొరకును ఎస్. వి. సారధి అండుకో రంగ చైనాబజారు రోడ్డు

230 మదరాసు

స్వధర్మప్రకాశిని

మతవిషయములను ప్రకటించు మాసపత్రిక. ఈ పత్రిక 8 సంవత్సరముల నండి ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇందలి విషయముల పూర్తిస్వచ్ఛముగాంచి కలుపుకు చూడరాజులు రాజపోషకులను అడరించుచున్నాడు.

సంవత్సర చందా రు. 2-0-0. ఇదిగాక మా సమీపమునందు సప్తరాంధ్ర ప్రయోగముతో ముద్రింపబడిన కత్తి కర్మానంతరము అచ్చుకగ్రింథములు, ధర్మశాస్త్ర వారికావశ్యకమున కలవిధ సంకేత నివారకముగ క్రొత్తగ ముద్రించిన వైశ్యమేధిక గ్రంథము, తొట్టివైద్యగ్రంథములు, భారత, భాగవతాది గ్రంథములు కూడ లభించును. కలయువారికి కేట్రుగును కూడ కంపకలము. మాసజరు, కృష్ణార్జునప్రకాశిని, గుంటూరు అని పూరికి.

407

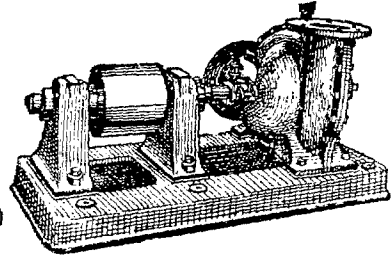
మాగాణిభూములకు నీరుపారించు టాన్ గ్రో'ను విరించిన నీరుతోడుయంత్రము

(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

పైపు "A" పై 36 అడుగులవరకు.

గృహాపయోగమునకును, తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు



చిన్నచిన్న చేయంత్రములును కావలసినచో కిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు

233 ఓక్స్ అండు కంపెని లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 వ్రాడ్వే, మదరాసు.